

Év júni 19

865-1901

Æ

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1901. május 2—3-ik napján

NAGY-BÁNYÁN TARTOTT GYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

SZABÓ JÓZSEF

Egyházmegyei Főjegyző.

SZATMÁRTT,
NYOMATOTT A „SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDÁBAN.
1901.

Æ

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1901. május 2—3-ik napján

NAGY-BÁNYÁN TARTOTT GYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

SZABÓ JÓZSEF

Egyházmegyei Főjegyző.

SZATMÁRTT,
NYOMATOTT A „SZABADSÁJTÓ” KÖNYVNYOMDÁBAN.
1901.

A nagybányai ev. ref. egyházmegye

1901. május hó 2—3. napján Nagybányán tartott gyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelenvoltak:

Bencsik István esperes és gróf Dégenfeld Sándor egyházmegyei gondnok
elnöklete alatt:

Balogh István, Szél György, Molnár Lajos, Sátor Dávid, Szabó József
lelkészi, Böszörmönyi Zsigmond, Torday Imre, Tóth Mór világi tanácsbírák.

Szabó József,	{	lelkészi,	Torday Imre,	{	világi
Magoss Ferencz			Jakó Endre		

j e g y z ő k.

Balajthy Károly, Barkász Albert, Bartók Károly, Gál Péter, Hajdu Albert, Joó Kálmán, Kálmán Sándor, Kiss Sándor, Kócsi Péter, Makai Elek, Melegh Albert, Nagy Elek, Nagy Károly, Nagy Lajos, Papp József, Papoleczy Zoltán, Soltész Elemér, Soltész János, Szabó Károly, Szentgyörgyi Zsigmond, Tóth Dániel, Tóth László, Vajda Mihály, Varga Zsigmond lelkészek, Szabó Lajos nagybányai és Papp Gyula nagy-paládi segédlelkészek.

Sinka Lajos és Hajdu Ambrus tanítótestületi képviselők.

Sepsy Miklós egri, Fényes Elek batizi, Papp Márton felsőbányai, Dobi Ervin nagybányai, Jakó Antal krassói, Tóth Mór patóházi, Maák Lajos berendi, Angyalosi Sándor kis-paládi, Fábrián István színérváraljai, Benedek Dániel magos-ligeti, Kelemen Ignác kis-hodosi, Szilágyi Antal méhteleki, Bagoly Albert józsefházi, Váradi József nagy-paládi, Szentpéteri Jenő uszkai, Tatár Imre kőszeg-remetei, Miklós Sándor hiripi, Székely Mihály görbedi, Mali Imre vámfalusi, Medgyesi László szatmár-hegyi, Tóth József apai, Hajdu András rozsályi, Krakó Károly nagy-hodosi, Zaj Zsigmond mikolai egyházi képviselők.

Stiglicz Albert, Csonka József, Imre Károly tanítók és számos tagu
hallgatóság.

I. Esperes ur Istenhez emelt buzgó imádságban a Mindenhatónak gondviselő szeretetébe s védő, megtartó óltalmába ajánlja anyaszent-egyházunkat, magyar református Sionunkat, közelebbről e mi nagybányai egyházmegyénket, ennek minden gyülekezeteit és hiveit, nagyjait és kicsinyeit, mind köz-, mind tanácsos rendeit; egyházunk vete-ményes kertjeit: az isklákat és azok tanítóit. Mostani egybegyülésünkre, tanácskozásainkra áldást és sikert esd az áldások Atyjától Istentől.

Majd megnyitó beszédében az emlékezet szárnyain, meghatott ér-zéssel vissza száll a 20 év előtti multba, a mikor az egyházmegye bi-zalma őt, a munkabíró ereje teljességében lévő férfit, az esperesi székbe ültette. Felemelkedve szíve érzelmeivel a magasságba, hálát ad Istennek az erőért és segedelemért, melylyel őt e 20 év munkáiban és küzdelmeiben megsegítette. Lelkiálatosságban meghajtja fejét a Főbölcsesség előtt s továbbra is Ő Tőle kér erőnek és segedelemnek lelkét, hogy sikerrel végezhesse a munkát, mely még — bölcs ren-deléséből — reá vár. Köszönetet mond lelkésztársainak, a tanítói kar-nak, az egyházmegye és a közgyűlés minden tényezőjének a bizalom-ért, melylyel őt a lefolyt 20 év alatt megtisztelték, a támogatásért, melylyel mindenkor, még a kedvetlen körülmények között is körülvet-ték és erősítették; s továbbra is kéri mindnyájok bizalmát és tá-mogatását, igérve, hogy bár gyengülő erővel, de nemes elszántsággal s erős akarattal igyekszik a reá váró feladatnak megfelelni.

Végül szívélyesen üdvözölve egyházkerületünknek itt megjelent főjegyzőjét Nt. Zsigmond Sándor urat, elnöktársa Ő Méltóságát, a ta-nácsbírói kart s az összes alkotó tagokat,

a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. Szabó József főjegyző lelkes szavakkal üdvözli közkedvelt es-peresünket nagytiszteletű Benősik István urat esperesi működésének huszadik évfordulóján. Husz év — ugymond — nagy idő még egy egyházmegye életében is. Uj idők, uj emberek jönnek, uj követelmé-nyekkel, uj vágyakkal s ezeknek megfelelni nem kis feladat. És hogy esperesünk nemcsak a régi hagyományokhoz hű maradt; de az uj kö-vetelményeknek is kitűnő sikerrel megfelelt: annak megezáfolhatatlan bizonyága egyházmegyénk bizalma, melyet már három ízben nyilvání-tott iránta, bizonyága az a ragaszkodás és tisztelet, melylyel ugy az egyháziak, mint a világiak mindnyájan körül vesszük őt. Szíve meleg érzelmeivel, jó kívánataival köszönti e nemes férfit, ki bölcs kormány-zatával a primus inter pares elvét megvalósította, ki hittestvéreit ke-resztyéni szeretettel, lelkésztársait pedig jó példaadással vezéreli.

Sinka Lajos a tanítótestület nevében szíves öremest ragadja meg az alkalmat, hogy ünnepelje Bencsik Istvánt azért a humánus, szelid és szeretetteljes eljárásáért, bánásmódjáért, melylyel husz éves esperesi működése alatt a tanítók igaz barátja, hű pártfogója gyanánt ismerette meg magát; kéri, hogy fogadja tőle ez ünnepélyes pillanatban a tanítói kar legjobb kívánságát.

Egyházmegyei közgyűlésünk benső örömmel üdvözli maga is egyházi vezérét, szeretett esperesét Bencsik István urat és Soltész János indítványára üdvözlétének, tiszteletének és szeretetének jegyzőkönyvében is kifejezést ad. A nemes szívű, fenkölt lelkületű s közszeretben élő férfinak hervadhatatlan érdemeit, midőn esperessége huszadik évfordulóján jegyzőkönyve lapjain megörökíteni kívánja, azzal a fohászszal emelkedik közgyűlésünk az egek Urához, hogy az isteni gondviselés sok esztendőnk folyásáig tarsa meg őt minden szeretetnek örömére, egyházmegyénknek és egész magyar anyaszentegyházunknak javára és boldogítására.

3. Egyházi képviselők megbízó levelei beszédetnek, s a kellő indokolással távol maradók nevei felolvastatnak. Távol maradásukat igazolták: Szeőke Barna és Helmeczy József tanácsbírák, Pásztor István, Kürthy Károly, Bodnár János, Bodor Pál, Dobos József, Kató Béla, Király Gyula, Bottyán Pál, Ferenczy Imre lelkészek.

Közgyűlésünk a megjelent tagokat az elől kitett sorrendben igazolja, a távol levők mentségeit tudomásul veszi és elfogadja; kimondja azonban, hogy jövőre csak alapos indokolással beterjesztett mentséget fogad el.

4. Olvastatott Helmeczy József levele, melyben mig egyrészről jelen gyűlésünkről betegsége miatti távolmaradását bejelenti, ugy másrészről ügyészi hivataláról lemond. S midőn az egyházmegyei közgyűlésnek ez állásában iránta nyilvánult bizalmáért köszönetet mond: egy-szersmind kijele-nti, hogy az ügyészi állás teendőit — mig az őszi gyűlésen az ügyész megválasztatik — készséggel végzendí.

Egyházmegyénk közgyűlése sajnálattal értesült egyh. megyei ügyész ur betegségéről. S midőn lemodását az ügyészi állásról elfogadja: ugyanakkor elismerését és köszönetét fejezi ki iránta ez állásban egyházmegyénknek tett szolgálatai-ért és kifejtett ügybuzgóságáért.

Az e-ként megüresedett ügyészi hivatal betöltése, az őszi egyh. megyei gyűlésre kitűzetik.

5. Olvastatott az egyházmegyei világi tanácsbíróságra, a második szavazás elrendelése után begyűlt szavavatok fölbontásával foglalkozott

bizottság 1901. márczus 27-én Szatmáron felvett jegyzőkönyve, mely szerint beadatott összesen 41 szavazat, mely mind szabályszerűen kiállítottak találatott. Nem szavazott Garbólcz.

A 41 érvényes szavazatból nyert Tóth Mór 23, Csaba Adorján 18 szavazatot, melyhez képest Tóth Mór szabályszerűleg megválasztott tanácsbírónak kimondandó.

Egyházmegyénk közgyűlése a szavazás eredményét örömmel veszi tudomásul s Tóth Mórt szabályszerűen megválasztott egyházmegyei világi tanácsbírónak határozatilag kijelenti s ezen állásában megerősíti, felhíván őt az eskü letételére. Ki is az esküt készséggel letévén, magát az egyházmegye szolgálatára felajánlja. Majd esperes és Soltész Elemér által üdvözöltetvén, székét elfoglalja.

6. Esperes ur bemutatván a lepecsételt szavazatokat, azok szabályszerű megsemmisítése elrendeltetett.

7. Olvasatott az időközi belhivatalnoki változásokról Esperes ur következő jelentése:

„Nagytiszteletű és Méltóságos egyh. megyei közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy a múlt év szeptember 3-án tartott egyházmegyei közgyűlés óta egyházmegyénkben történt figyelmet érdemlő eseményekről és belhivatalnoki változásokról számot adjak.

Mindenekelőtt jelentem, hogy a szeptemberi közgyűlés által bekebelezett két segédlelkész: Szabó Lajos és Papp Gyula ugyanazon hó 14-én a lelkész képességi vizsgát előbbi kitűnő, utóbbi jó eredménnyel letették.

Tanítói választás a következő helyeken fordult elő:

Görbeden, a Tóth József Adorjánba lett eltávozásával megüresült állomásra Melegh Adolf volt újvárosi fitanító választatott és erősített meg ideiglenes minőségben.

Av.-Ujvároson a Melegh Adolf Görbedre lett megválasztásával a fitanítói állomás megüresedvén, Nagy Endre volt kárászi tanító választott és erősített meg; továbbá

Uszikába Moldvai Lajos ideiglenes minőségben; K.-Hodosra Farkas Kálmán volt k.-peleskei tanító, Kis-Peleskére; Kojcsa László volt hosszumezői tanító, mint rendes tanítók állítottak be.

Sárközön, mintán az Erdős Endre Nagy-Kólcásra lett eltávozásával megkísérlett pályázat sikertelen maradt, szükségből ideiglenes minőségben, mint kisegítő, Pettyke Pál volt tur-terebesi tanító lett beállítva.

Szatmárhegyen Gál Lajos leánytanító, tekintettel agg korára, hosszú és elég sikeres, mondhatnám áldásos munkálkodása után nyuga-

lomha vonult; kísérje őt jól kiérdemelt nyugalmába, számtalan volt tanítványainak hálája s az egyházmegye elismerése. Talán közhelybenhagyással találkozom, ha itt, e helyen az egyházmegyei közgyűlés nevében a küzdelmes életpályától önként visszavonult, fáradt munkásnak csendes és békés alkonyt s hasznos működése jutalmául az öntudat nyugalmát kérem hátralevő napjaira a mi Urunk Istenünktől.

A megüresült kántortanítói állomás betöltésére megválasztott Németi Sándor, kitűnő képesítéssel bíró ifju egyén.

Kérem a mélyen tisztelt egyházmegyei közgyűlést, méltóztassék a jelzett változásokat tudomásul venni, intézkedéseimet helybenhagyni s a rendes alkalmazást nyert tanítókat végleg, az időlegesen beállítottakat pedig ideiglenes minőségükben megerősíteni.

Az esperesi jelentés jóváhagyólag tudomásul vétetvén:
a tett intézkedések helybenhagyatnak. A rendes alkalmazást nyert tanítók véglegesen, az ideiglenesen beállítottak ideiglenes minőségükben megerősítetnek.

8. Olvastatott az országos lelkészi nyugdíjintézet megalkotása céljából az esperesi kar által készített tervezet ügyében esperes ur által véleményezéssel megbízott gyámintézeti kezelőválasztmány következő jegyzőkönyvi száma:

Kivonat

a gyámintézeti kezelőválasztmány 1901. ápril 11-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből.

3. szám.

Tárgyalás alá vétetett az egyházkerület 229A/1900. sz. határozatával az egyházmegyékhez véleményezés végett leküldött országos lelkészi nyugdíjintézetre vonatkozó tervezet.

Kezelő választmány örömet fejezi ki s elvben *elfogadhatónak tartja* az országos lelkészi nyugdíjintézet felállításának eszméjét; — csak sajnálja, hogy ily hiányos tervezet áll megbirálás alatt, — hiányzanak a kerületi végzésben hivatolt csatolmányok, — nincs világosság derítve magában a tervezetben arra, hogy mennyi lenne a nyugdíj s mi történik a 6 év alatt — míg az intézet szünetel — kidőlt kartársak által befizetett összegekkel; de feltétlenül *visszautasítandó* ezen s ehez hasonlóan minden olyan tervezet, mely a lelkészi fizetések $\frac{1}{3}$ -át s a szolgálati idő után fizetni követelt 4⁰/₀ kamatot kívánja alapul venni, mert ezt lelkészi fizetéseink csekélysége meg nem bírja, a gyámintézet e célra — igénybe vevén egész tőkéjét a segélyezendők iránti kötelezettsége — semmit sem fordíthat. A tervezet készítő bizottság az államsegélyt vegye megfelelő nagyobb arányban igénybe s

munkálatát úgy szerkessze meg, hogy a tanárokhoz hasonlóan 30 éves szolgálat vagy 65 éves kor legyen a nyugdíjjogosultság beálltának kezdőpontja.

Kmf.

Jegyezte s kiadta:

Sátor Dávid,

kezelőválasztmányi jegyző.

Egyházmegyénk közgyűlése a kezelőválasztmány ezen véleményét egyhangu helyesléssel fogadva, határozatilag magáévá teszi s feleletül a főt. egyházkerületi közgyűlés 229A/900. sz. végzésében foglalt felhívásra oda felterjeszteni rendeli.

9. A kebelbeli gyámintézet kezelőválasztmánya bejelenti, miszerint az egyházmegyei lelkészi nyugdijalap — 32 K 48 f kamatát is beszámítva — ez év elején 2342 K 48 f-t tett s egyszersmind javasolja, hogy amennyiben ez alap külön kezeltetik a gyámintézet tőkétől, a gyámintézetben nem részes lelkészek ez alapból — 6⁰/₀ kamat két kezes s esetleges házastársuk aláírása mellett 400 koronáig terjedő személyi kölcsönt nyerhessenek.

Egyházmegyénk közgyűlése tudomásul veszi a gyámintézeti kezelő választmánynak az egyházmegyei lelkészi nyugdijalap tőkéjére vonatkozó jelentését s egyben elfogadva a tett javaslatot megengedi, hogy a kebelbeli gyámintézetben nem részes lelkészek a nyugdijalapból kötvényre — 6⁰/₀ kamat, két kezes és esetleges házastársuk aláírása mellett — 400 koronáig terjedő személyi kölcsönt vehetnek.

10. A fenti tárggyal kapcsolatban Tóth Mór világi tanácsbíró kifejezést adván a maga részéről is annak, miszerint egy lelkészi nyugdíjintézet mielőbbi felállítása nemcsak óhajtott, de szükséges is; az annak felállítása esetén a lelkészi karra háramló befizetések könnyítése céljából 200 koronát ajánl fel az egyházmegyei lelkészi nyugdíjintézeti alap növelésére.

Egyházmegyénk közgyűlése ezen nemes és áldozatkész érzelemből származó s lelkészi karunk terheit könnyítendő adományért elismerését és köszönetét fejezi ki Tóth Mór tanácsbírónak. A 200 koronát a „Nagybányai egyházmegyei lelkészi nyugdijalap“-hoz bevételül utalja s azzal együtt tőkésíttetni rendeli.

II. Olvastatott a lelkészi könyvtárak megalkotása ügyében javaslat készítés végett kiküldött bizottság jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv,

mely fölvetetett Szatmáron, 1901. márcz. 13-án a lelkeszi (parochialis) könyvtár-ügy szervezése tárgyában a 92/1900. egyhm. végzés alapján kiküldött e. m. bizottság gyűlésében Jelen voltak: Szabó József e. m. főjegyző, mint a bizottság elnöke, továbbá Böszörményi Zsigmond e. m. tanácsbíró, Szeőke Barna e. m. tanácsbíró, Tóth Dániel lelkész, Tóth Mór, Ferenczy Imre biz. tagok, ez utóbbi ugyis mint biz. jegyző.

Szabó József mint elnök előterjeszti idevonatkozólag a konventi, egyházkerületi s egyházmegyei végzéseket; részletesen s meggyőző erővel ismerteti az ügyet, melynek czélszerű megvalósítása egyrésről a közszükség talaján keletkezett egyetemes, országos közóhaj ma már; másrésről pedig ha mindjárt lassan is, ha mindjárt nagy idők múlva is, lelkeszi karunk szellemi színvonalát lényegesen emelni hivatott. Egyben felolvastatja a tiszáninneri egyh. ker. kebelében már kötelezőleg meg is állapított s ez ügyre vonatkozó s mellékelt „Szabályrendelet“-et, a mely különösen egyházmegyei, egyházkerületi, sőt országosan korlátolt anyagi viszonyainknak megfelelő, s a mely „Szabályrendelet“-nek lényege az, hogy minden egyház saját költségén czélszerű könyvtárszekrényt szerezzen be és saját anyagi viszonyaihoz mérten, de minimalisan is évi 10 kor. költséggel járuljon az intézmény gyarapításához s hogy a beszerzendő könyvek jegyzékét egy püspök elnöklete alatt álló szakbizottság állapítsa meg kötelezőleg; megjegyeztetvén, hogy a mely egyházak szegénységük miatt — azonban a legszigorubban indokoltan, sem a könyvtárszekrény beszerzését, sem a minimális hozzájárulást teljesíteni nem képesek, — azok helyett a szükséges kiadások fedezéséről az egyházkerület gondoskodik.

Határozat, illetve javaslat: Annnyival is inkább, mert a tiszáninneri egyházkerület idevonatkozó s teljes tisztelettel becsatolt „Szabályrendelete“ az ügyet részleteiben is pontosan felöleli, az egyes egyházak ez irányu megterhelését igazán csak a minimalis arányokra szorítkoztatja s hosszabb évsorok — évtizedek folyamán s az egyház örökéletét tekintve csakugyan mustármag gyanánt — nagy eredményekre vezethet: Ugyanazt t. i. a tiszáninneri egyh. ker. jelzett „Szabályrendelet“-et elvben magáévá teszi, elfogadásra ajánlja s felkérőnek tartja az egyházkerületi közgyűlést arra, hogy ezen „Szabályrendelet“-et szintén magáévá téve, az egész egyházkerületre tegye kötelezővé. Azonban különös tekintettel az egyhm. autonomikus jogkörre s a ref. vélemény szabadság érvényesülhetésére s más melléktekintetekre, végre arra, hogy az igazi közszükségnek egyházmegyénként más

és más művek lehetnek igazán szükségesek — csupán azon formában s módosítással, hogy a 10-ik pont „A megvásárolandó könyveket egy szakbizottság a püspökkel élén ajánlja ugyan megvételre és pedig fontosságuk sorrendjében, megvásárlásukat illetőleg azonban s a netaláni helyi szükségletek, viszonyoknak megfelelően — teljesen szabadon s nem megkötötten vagy az egyházmegyei közgyűlés, vagy az ez által felhatalmazott bizottságnak van joga végérvényesen intézkedni.

K. m. f.

Szabó József,

biz. elnök.

Ferenczy Imre,

biz. jegyző.

Egyházmegyénk közgyűlése a bizottság javaslatát nem fogadja el; mert egyrészt az abban számításba vett csekély összeggel alig lehet létesíteni egy megfelelő szakkönyvtárt még hosszú idő múlva is; másrészt pedig mert jelen viszonyaink közepette nem tanácsos ilyennemű, másképp is elérhető célra, a sokféle terhek alatt roskadozó egyházainkat a legcsekélyebb összeggel is megterhelni.

Azért helyesebbnek s a mi viszonyainknak megfelelőbbnek tartja a lelkeszek tudományos képzettségének fejlesztése eszközéül szolgáló egyházmegyei könyvtár gyarapítását és fejlesztését.

12. Sátor Dávid egyhm. könyvtárnok jelentése és véleményes javaslata a könyvtár használatára nézve, a postai portómentesség megszüntetése következtében.

A könyvtárnok javaslata véleményezés végett az egyetemes lelkeszi értekezlethez áttétetik.

13. A krassói egyház előjáróságának kérelme egy második tanítói állás szervezése, 6000 korona iskola építési kölcsön felvétele és az új iskola, tanítói lakás tervrajzának és költségvetésének jóváhagyása iránt.

Annak különös felemlítésével, hogy a felállítani szándékolt második iskola kizárólag felekezeti jellegű leendő, elfogadja az egyháztanács és közgyűlés indokolt egyhangu határozatát közgyűlésünk méltányolva az egyház és községi előjáróság áldozatkészségét, hozzájárul ahoz, hogy a költségek fedezésére 6000 kor. kölcsön felvétessék illetve ezen kölcsön a már meglevő 4000 korona adóssággal együtt convertáltassék, köteles lévén az egyház előjárósága a tartozás törlesztését a nyert községi segélyből pontosan eszközölni és az iskola építését, az építkezési bizottság által helybenhagyott tervezet és költségvetés alapján azonnal fogatba venni.

Ez ügy felsőbb megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

14. A krassói ev. ref. egyház betérjeszti az építendő új iskola és tanítói laknak, az építetű bizottság elnöke Soltész János által megvizsgált s némi észrevételek mellett, helybehagyandónak véleményezett tervrajzát és költségvetését.

A nagy gonddal és szakértelemmel készült tervrajz és költségvetés helybenhagyatik s az észrevételek figyelembevétele mellett az a szerinti építkezés engedélyeztetik.

15 Ferenczy Imre közalapkezelő jelenti, hogy a múlt évi közalapi számadás a bizottság által f. évi márczius hó 13-án megvizsgáltatott s rendben levőnek találtatott, de jelzett számadást jelen gyűlésünkre azon okból, mivel a főtabella mindeddig még nem küldetett vissza hozzá a közalap jegyzőjétől, nem terjesztheti be.

Tudomásul vétel mellett utasittatik közalapkezelő, hogy a számadást a bizottság jegyzőkönyvével együtt — esetleg — a főtabella nélkül is, jövő gyűlésünkre terjessze be.

16. Olvastatott Tóth Dániel nagy-kolcsi lelkész indítványa az iránt, hogy az egyhm. közalapkezelő költség járandósága 10 koronáról 30 koronára emeltessék föl.

Az indítvány véleményes jelentés és fedezeti alap megjelölése czéljából az egyhm. közpénztárnokának kiadatik.

17. Tóth Dániel lelkész hivatkozva arra, miszerint a közalap bizottság világi tagja a Szamos egyik- egyházi tagjai pedig a másik oldalán laknak s így a Szamos áradásai miatt az összejövetel sokszor lehetetlen, czélszerűbbnek látná, ha a világi tag is egy oldalon laknék az egyházi tagokkal, mert úgy minden időben együttesen résztvehetnének a bizottsági gyűléseken. Miért is indítványozza, hogy a közalap bizottság tagjául Jakó Antal választassék meg.

Az indítvány helyesléssel fogadtatván, a közalap ellenőrző bizottság tagjául világi részről Jakó Antal választatik meg.

18. Olvastatott a rendes államsegély kiosztásával foglalkozó bizottság jegyzőkönyve a következőkben.

Jegyzőkönyv,

felvétel 1901. április hó 28-án a nagy-bányai ev. ref. egyházmegye államsegély osztó bizottsága gyűlésén.

I. szám.

Felvétel a lelkészek részéről folyamodók kérvénye. Beadatott összesen 10 kérvény. Kérvényezők a következők: Kócsi Péter, Gaál

Péter, Kiss Sándor, Pásztor István, Barkász Albert, Hajdu Albert, Balajthy Károly, Bodor Pál, Melegh Albert, Joó Kálmán.

Segélyre ajánlja bizottság: Pásztor István m.-ligeti, Kócsi Péter n.-hodosi, Bodor Pál t.-berki, Kiss Sándor misztótfalusi lelkészeket. Folyamodóknál tekintettel volt bizottság arra, hogy három éven belül kik részesültek már segélyben, valamint Bodor Pálnál arra, hogy bár 1898-ban a segélyezettek közt van, súlyos családi viszonyai miatt, a hasonlóknál közt őt kellene segélyezésre ajánlani. Az ötödik helyen Joó Kálmán sz.-berki lelkészt ajánlja bizottság részint, mert a múlt évben elemi csapás miatt gyengült lelkészi fizetése s gyermekét is taníttatja, részint mert eddig még segélyért nem folyamodott.

II. szám.

Tanítók részéről beadatott 9 kérvény. Folyamodott: Oroszlán István, Hajdu Ambrus, Kádár János, Huszár Benedek, Szikszay Albert, Molnár Zsigmond, Erdős Endre, Ács Elek, Bagoly Albert.

Segélyre ajánltatnak: Hajdu Ambrus kiskolcsi, Erdős Endre nagykolcsi, Ács Elek avasujvárosi, Szikszay Albert amaczi, Kádár János egri tanítók. Ajánlottak közül csak Kádár János egri tanító részesült három éven belül segélyben, mindamellett őt a segélyezendők közé felvenni óhajtjuk, mert a második tanítóság szervezésével tandíj veszteség folytán körülbelől 100 frtra menő fizetés csonkulást szenvedett, a nőnek pedig nem lett volna szabad megtörténni és mert gyermekének taníttatása is súlyosbitja anyagi helyzetét. Mint régi lelkiismeretes tanító, méltán megérdemli a soron kívüli segélyezést is.

A többi folyamodók három éven belől egyszer, sőt némelyek kétszer is részesültek segélyben.

III. szám.

Egyházak közül folyamodtak: Homok, Adorján, Pálfalva, K.-Koles, Garbolez, K.-Hodos, Sárköz, Misztótfalu, M.-Liget, Méhtelek, Szamos-Kóród, Tiszta-Berek.

Segélyre ajánltatnak: Kis-Koles, Garbolez, N.-Hodos, mint iskola építést foganatosító egyházak. Magos-Liget, Sz.-Kóród szegénységére és adósságára tekintettel.

A többiek részint három éven belül részesültek segélyben, részint indokaik nem voltak olyanok, hogy azokat a többiek felett figyelembe vehette volna a bizottság.

Kmf.

Sinka Lajos,
biz. jegyző.

Balogh István
biz. elnök.

Jakó Antal
biz. tag.

Községgyűlésünk a bizottság ajánlatához képest a következőket segélyezi a rendes államsegélyből:

a) Lelkészek közül: Pásztor István, Kócsi Péter, Bodor Pál, Kiss Sándor, Joó Kálmán.

b) Tanítók közül: Hajdu Ambrus, Erdős Endre, Ács Elek, Szikszay Albert, Kádár János.

c) Az egyházak közül: Eltérőleg a bizottság javaslatától, Kis-Koles helyett Tiszta-Berek, továbbá Garbólez, Nagy-Hodos, Magos-Liget, Szamos-Kóród.

19. Államsegély osztó bizottság kimondatni kéri, miszerint az egyházmegyénkbe ujonnan jött tanítók bizonyos időn, pl. mint a kebelbeli tanítók, három éven belül nem részesülhetnek államsegélyben.

Egyházmegyénk határozatilag kimondja, hogy az egyházmegyénk kebelébe ujonnan jött tanítók két éven belül államsegélyt nem nyerhetnek.

20. Jakó Antal a segélyosztó bizottság tagjául kijelentetik.

21. A görbedi egyház betérjeszti az elő könyörgő tanító ujonnan szerkesztett díjlevelének három példányát a szükséges mellékletekkel együtt s kéri az egyházmegyei közgyűléstől annak jóváhagyását, megerősítés végett a főt. egyházkerületre való felterjesztését. Kérelmét azon indokolással támogatja, hogy ez új díjlevel nem más, mint az 1893. év előtt érvényben volt régi díjlevel. Ugyanis az 1893-ban szerkesztett s ugyanazon évi egyhker. gyűlés 136. sz. végzésével megerősített díjlevelben kitüntetett 350 frt (700 korona) pénzfizetésnek alapul szolgáló templomépítési tőke, kijelölt céljára, új templom építésre fordított; az egyházi adó pedig, bár túl magas a hiveken nem fedezi; több terhet rakni az 500 oláh közt élő s 162 lelket számláló parányi kis egyház szegény tagjaira teljes lehetetlen: ennél fogva nincs más mód és út, mint visszatérni a régi díjlevelhez, naturálékbán szolgáltatni ki a tanító fizetését s amennyiben ez nem tesz ki csak 425 koronát, a hiányzó 375 koronát államsegélyből remélik fedezni.

Egyházmegyei közgyűlésünk bár jól ismeri a görbedi egyház hiveinek szegénységét s jól tudja, hogy templomépítési költségét új templom felépítésére felhasználta, s jól látja, hogy e kis egyház újabb teher viselésére képtelen: mindazáltal a fizetést csontkító újdíjlevelet az egyházi törvény 253. §-a értelmében jóvá nem hagyhatja; hanem utasítja a görbedi egyház előjáróságát, hogy illetékes uton a vallás és közokt. minisztériumnál kérelmezzen s feltárván az alap elfogadását,

a régi díjlevél érvényesítését s ez alapon az államsegély fölemeltetését kísértse meg.

22. Az ombodi ev. ref. egyház beterjeszti a vonatkozó sz. presbyteri határozat kíséretében, az immár rendes tanítóval betöltött leánytanitóság új tanítói díjlevelét 3 példányban jóváhagyás végett.

E díjlevél szerint a leány-tanító fizetését képezi: 1. Az egyház pénztárából 40 korona 2 szor 760 korona államsegély. 3-szor alkalmas lakás.

A rendszeresen kiállított díjlevél jóváhagyatik s megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni rendeltetik.

23. Soltész János lelkész a tárgysorozat rendjén kívül előterjeszti, miszerint a Gergely Károly hagyatékában, az egyházmegye régi történetére vonatkozó semmi adatot nem talált s így neki egészen ujonnan kell megírni az egyházmegye történetét s abban külön kellene megírni azon egyházak régi történetét is, a melyek története az 1860-tól kezdődőleg megírt történetben már meg van írva. Ez esetben, vagyis akkor, ha az 1860-tól megírt történet megmaradna, az illető egyházak történetei nem lennének egybefüggők, sem egyöntetűek, a mi nem lenne helyes és czélszerű. Azért, hogy az egyházak történeteit egybe függően és egyöntetűen írhasssa meg: az újabb kor történetét, mint hasznavehetetlent félre kell tennie. Azonban e munkálat kinyomatásáért a nyomdász 80 korona díjat számít fel, mit az előadott fontos érdekből engedélyezni kér.

Egyházmegyénk közgyűlése az előterjesztésben felhozott fontos érdekből hasznavehetetlenné vált újabbkori történetiveinek nyomtatási költségeire a 80 koronát engedélyezi s annak kifizetésére a közpénztárnokot utasítja.

24. A fentebbi tárggyal kapcsolatban Soltész János lelkész felémlíti, miszerint a lelkészeket egy körlevélben felkérte arra, hogy egyházaik történeti adatait a legrégibb kortól kezdve közöljék vele, hogy azokat a megírandó történetben felhasználhassa; azonban még eddig több egyházból nem küldettek be az adatok.

Egyházmegyénk közgyűlése felhívja az illető lelkészeket, hogy a kért adatokat Soltész Jánoshoz beküldeni buzgólkodjanak.

25. Az udvari egyház előljárósága kérelme az iránt, hogy az 1898. évi szeptember 8-án tartott egyhm. közgyűlésben hozott 119. számú határozat hatályon kívül helyezettessék s a tanítói 12 hold földre vonatkozólag az előljáróság részére belkörü gazdálkodás engedélyezettessék.

Hivatkozva az egyház tanács és közgyűlésnek e tárgyban kelt egyhangu határozatára, méltányolva az egyház előljáróság kérelmének azon indokát, hogy a tanítói földek egyenkénti kötelező művelése az egyes egyháztagok folytonos perbe vonását igényli s ezáltal egyház belbékéje állandó meg-
rázkódtatásnak van kitéve, — egyhm. közgyűlésünk habár nem szívesen is, de tekintve a különböző vallásfelekezetűeket, ezuttal három évre beleegyezését adja, hogy a tanítói földek az előljáróság által házilag kezeltessenek, úgy azonban, hogy a kezelés eredményéről és a befolyt jövedelem hováfordításáról, minden tavaszi közgyűlésre kimerítő, indokolt számadást előterjeszteni lesz köteles.

26. Az udvarii egyház előljáróságának kérelme az iránt, hogy a lelkészt illető 8 öl tűzifa értéke 120 koronában állapittassék meg s ezen közös egyezés újabb öt évre hagyassék jóvá.

Az egyháztanács és a közgyűlés egyhangu hozzájárulása folytán a lelkész és az egyház előljárósága között létrejött azon egyezés, hogy a lelkésznek 8 öl tűzifa járandósága helyett 120 korona készpénz fizettessék az egyház közön-
sége által, egyházmegyei közgyűlésünk által újabb öt évre megerősített s felsőbb jóváhagyás végett a főt. egyház-
kerületi közgyűlésre felterjesztetik.

27. Vásárhelyi Gyula és 11 társa nagybányai ev. ref. egyháztagok 1901. márczius 23-áról keltezett felebbezésökben megsemmisíttetni kérik a nagybányai ev. ref. egyház 1901. márcz. hó 17-iki rendkívüli közgyűlésének azon végzését, mely szerint a templom melletti Sáray-féle házasteleknek és a templom északi oldalán lévő czinteremnek utcza rendezés céljára leendő eladását határozta el.

Ezzel kapcsolatban azt is panaszolják, hogy az egyház a nbányai „Részvény takarékpénztár“ által, a templom északi oldalának, az utcza rendezés bekövetkeztével vasráccsal leendő bekerítésére adományozott 500 frtot más célra, jelesen az utcza kiszélesítésnél felmerülendő költségek fedezésére akarja fordítani. Ez ellen is orvoslást kérnek.

Amennyiben az E. T. 18. §. c) pontjának rendelkezése szerint az egyházi fekvő birtok eladása iránt hozott határozatok az egyházi felsőbb hatóságok jóváhagyása alá terjesztendők; a nagybányai egyház pedig a felebbezett határozatot ide nem terjesztette fel: a beadott felebbezés ez okon — mint tárgytalan — érdemleges határozathozatal tárgyát nem képezheti

Azzal adatik tehát ki a nagybányai egyház előljáróságá-

nak, hogy midőn majd a felebbezett határozatot jóváhagyás végett egyházmegyénk közgyűléséhez felterjeszti, a felebbezést is csatolja az iratokhoz, s akkor fog majd közgyűlésünk a felett is érdemlegesen határozni.

Jelen végzés Vásárhelyi Gyulával jegyzőkönyvi kivonaton közöltetni határoztatik.

28. A garbolezi egyház előljárása indokolt jelentést terjeszt arra, hogy az egyhm. tanácsbírói állásra szavazatát be nem küldötte.

Tekintettel elnöklő lelkész agg korára, beteges állapotára, közgyűlésünk ezuttal birságolási jogával élni nem óhajt, de jövőre nézve a nagyobb pontosságot megköveteli.

29. Olvastatott Szatmárvármegye közig. bizottságának 1900. évi 2661. sz. határozata, melyben az egyhmegye felhivatik, hogy jövőre, nézve nevezze meg mindazon községi előljárókat, akik a nekik megbüntetés végett bejelentett iskolamulasztókkal szemben a népoktatási törvényben előirt kötelezettségeiknek eleget nem tesznek.

A határozat tudomásul vétetik, esperes ur fölkéretik, hogy ezen határozatot a lelkészi karral körlevélben tudassa.

30. Sátor Dávid egyhm. könyvtárnok beterjeszti, az 1900. évre vonatkozó könyvtári számadását 2 példányban.

A beterjesztett számadás megvizsgálás és jelentéstétel végett a számvizsgáló bizottságnak kiadatik.

31. Molnár Lajos beterjeszti az 1900. évről vezetett közpénztárnoki számadását.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik a számvizsgáló bizottságnak.

32. A nagy-kelesi egyház előjárósága bejelenti, hogy avult temploma helyett új templomot óhajtana építeni, ennek költségére a meglevő 8000 korona elég nem lévén, 5—6000 korona többlet költség kivetésére vonatkozó aránykulcsot jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyháztanács által javasolt és az egyház közgyűlése által elfogadott kivetési aránykulcs közgyűlésünk által jóváhagyatik s megerősítés végett a főtiszt egyházkerületre tisztelettel felterjesztetik.

33. Soltész Elemér lelkész szóbelileg jelenti, miszerint a Gergely Károly siremlékére és a nevére teendő jótékonycélu alapítványra eddig 703 korona gyűlt be. Azonban mivel még igen kevés helyről jöttek be adományok s reménylenünk kell, hogy más egyházak még ezután küldendik be a gyűjtött összegeket, czélszerűnek látja a beküldési határidőt, az őszi egyházmegyei közgyűlés idejéig meghosszabbí-

tani, amikor majd számadását beterjesztvén, határozhat közgyűlésünk az alapítvány célja felől.

A jelentés tudomásul vétetettvén, az összegek beküldésének határideje meghosszabbíttatik egyházmegyénk őszi közgyűlésének idejéig, felhivatván egyszersmind azon egyházaink, melyek még eddig nem gyűjtöttek s nem küldöttek be adományokat, hogy azok gyűjtésében és beküldésében buzgókodjanak.

A jelentés és számadás a tett előterjesztéshez képest, őszi közgyűlésünkre beváratik, a mikor fog majd közgyűlésünk az alapítvány célja felől is határozatilag intézkedni.

34. Tárgyaltatott a nagy-szebeni ev. ref. egyházmegye Magyar-Lapádon 1900. okt. 9-én tartott gyűlésének pártoló hozzájárulás végett egyházmegyénkhez is terjedelmes indoklás kíséretében megküldött 26. sz. alatti határozata, melyben nevezett egyházmegye a legközelebb összeülendő zsinathoz azon kérelmet intézi, hogy „a reformáció évfordulóját nyilvánítsa egyházi ünnepnek, kötelező megünneplését igtassa törvénybe, kimondván egyszersmind, hogy azon napon urvacsora is osztandó.”

Egyházmegyénk közgyűlése nem járulhat hozzá a határozat azon részéhez, mely a reformáció évforduló napját kívánja ünnepnek nyilvánítani, részint azért nem, mert egyrészről az ünnepeket szaporítani nem óhajtja, másrészről pedig ha az ünnep hétköznapra esnék és akkor urvacsora osztatnék, az ünnepet nem taró más felekezetűek világi foglalkozásai az urvacsoráló hivek vallásos, áhitatos érzelmét zavarnák, sőt kedvetlenül érintenék; részint azért nem, mert a reformáció jelentőségének, áldásos hatásának és krisztusi elveinek feltüntetésére, kidomborítására s a prot. öntudatnak hitfeleink szívében való erősítésére teljesen alkalmas az E. T. által a reformáció megünneplésére kijelölt napon az okt. hó utolsó vasárnapján való ünneplés, sőt alkalmasabb, mert akkor hiveink számosabban mehetnek templomba, mint hétköznapon.

Azonban a határozat azon részéhez, mely kimondatni kéri a zsinat által azt, hogy a reformáció emlékünnepén — az előbbieik szerint tehát október utolsó vasárnapján — urvacsora osztassék, hozzájárul egyházmegyénk közgyűlése és pedig azért, mert így az ünneplés egyházasabb és keresztényiebb leed; mert továbbá népünk azon szokása szerint, hogy t. i. urvacsoraosztás alkalkalmával adakozik leginkább

a perselybe, az országos egyházi közalap reformáció emlék-
ünnepi perselypénz jövedelme tetemesen megnövekedvén, en-
nek folytán egyházunk soknemű szükségei és érdekei nye-
rendnek kielégítést; végre azért, mert a reformáció emlék-
ünnepén való urvacsora-osztás, az adventi és a némely he-
lyeken szokásos ujbori urvacsora-osztás helyett is szolgál-
ván, ez utóbbiak minden aggodalom nélkül megszüntethetők
leendnek.

Oly értelemben kíván tehát egyházmegyénk közgyűlése
a főt. egyházkerület, illetve a főt. és mélt. konvent által az
összülendő zsinathoz előterjesztést tétetni, miszerint a zsinati
törvényhozás az október utolsó vasárnapján tartandó reforma-
ció emlékünnepnek urvacsoraosztással leendő megülését köte-
lezőleg kirondani s törvénybe iktatni méltóztassék.

36. Az avas-ujvárosi egyház beterjeszti jóváhagyás végett a ke-
belében felállítandó s nőtanítóval betöltendő 3-ik tanítói állomás díjle-
velét 3 példányban.

Ezen tanítói állomás fizetését képezi. 1-ször. Szabad lakás és
kert. 2-szor. Államsegély 660 korona. 3-szor. Az egyházi pénztárból
60 korona. 4-szer. Tandij fejében mintegy 120 korona, fentartván
egyháztanács azon jogot, hogy a szegényeknél a tandíjat lejobb szá-
lithassa 5-ször. Meszeléspénz 8 korona.

Egyházmegyénk közgyűlése a beterjesztett új tanítói ál-
lomás díjlevelét azzal az utasítással hagyja jóvá, hogy ahoz
pótlólag még egy bélyegtelen másolat csatolandó.

Az így felszerelt díjlevél felsőbb jóváhagyás és meg-
erősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesz-
teti rendeltetik.

36. Papoleczy Károly lelkész 1901. jan. 2-dikáról jelentette volt
esperes urnak, hogy az erdődi egyház új házának egyik vége; ápril
16-dikáról küldött jelentése szerint pedig a szép imaház keleti vége
is leszakadással fenyeget. A halaszthatatlanná vált kijavítások eszkö-
zölhetése végett az erdődi egyházat, mint a mely különben is segélyek-
ből tarthatja fenn magát, az esperes és egyházmegye pártfogásába
ajánlotta.

Egyházmegyénk közgyűlése — a 119—1899. és
22—1900. számok alatti végzéseiben foglalt megbízatás fen-
tartásával, sőt megsürgetésével — az ott megbizott Helmeczy
József tanácsbíró távolléte miatt Tóth Mór tanácsbíró és Pa-
poleczy Zoltán lelkészt sürgősen kiküldi az erdődi egyház ke-
belébe a végett, hogy az épületeket megvizsgálván, azok ki-

javitása iránt intézkedjenek s eljárásukról az esperesi hivatalhoz jelentést terjesszenek.

37. Papoleczy Károly szatmárhegyi lelkész Szatmár város polgármesterének szóbeli közlése folytán jelenti, miszerint az állami iskolák e f. év szept. 1-ső napján Szatmárhegyen is fel fognak állíttatni és pedig a hegy kiterjedésére tekintettel három különböző helyen.

Egyházmegyénk közgyűlése e jelentés folytán, a 104—1899. sz. egyházmegyei határozat j. könyvi kivonatának csatolásával megkerestetni határozza Szatmár sz. kir. város tekintetes Tanácsát azon kérelemmel, miszerint méltóztassék végzésileg tudomásba helyezni egyházmegyénket a fentl.: vajjon a Törvényhatósági Bizottság helyt adott e, az oda 337—1899. egyházmegyei főjegyzői sz. a. megküldött fenti 104—1899. sz. egyházmegyei közgyűlési határozatban foglalt kérelemnek? s jelesen: az ezen határozatban kifejtett indokok alapján biztosított-e a Törvényhatósági Bizottság által a szatmárhegyi ev. ref. egyház részére a kántori fizetésnek a nemes város részéről történendő fedezése?

Ha azonban a biztosítás ez ideig még nem történt volna meg, ezennel tisztelettel megújítja egyházmegyénk ez iránti kérelmét.

38. Esperes és Papoleczy Károly lelkész jelentik, miszerint Cseresznyés Jenő kir. főmérnök temesvári lakos ujabban 30 koronát küldött az erdődi egyháznak, az édes anyja Cseresznyés Károlyné Joó Zsuzsánna nevére két év előtt tett alapítványa növelésére. Ezenkívül gyűjtött és küldött még külön is az egyház részére 6 kor. 20 fillért.

Nevezett lelkész szeretné a fenti összes alapítványi összeget a harangalaphoz csatoltatni abból a czélból, hogy minél előbb egy 6 mázsás harang hirdetné az ott lakó svábok és oláhoknak, miszerint magyar református egyház is van már a fényes multu Erdődön.

Egyházmegyénk közgyűlése midőn örömmel és elismeréssel vesz tudomást Cseresznyés Jenő kir. főmérnök ur vallásos buzgóságból, hazafias érzésből s fiui kegyeletből származó újabb adományáról s midőn elismerését az adományozóval jegyzőkönyvi kivonaton közöltetni rendeli: ugyanakkor Papoleczy Károly óhajtására nézve határozatilag kimondja, miszerint ha Cseresznyés Jenő főmérnök ur beleegyezik abba, hogy alapítványa a harangalaphoz csatoltassék, a maga részéről ezt ellenezni nem fogja.

39. A szatmárnémeti ev. ref. főgimnázium igazgató tanácsa megküldi egyházmegyénkhez, a főgimnázium „Belrendtartási Szabályzatát.”

Egyszersmind, miután e szabályzatban a fentaró testület, a nagybányai ev. ref. egyházmegyének hivatalból egy helyet biztosított az igazgató tanácsban: kéri, hogy közgyűlésünk a maga kebeléből válasszon egy tagot 6 évre, a szabályzat V-ik része 2-ik §-ában megjelölt képesítéssel bíró tagjai közül s e választásról az igazgató tanácsot értesitse.

A szatmárnémeti főgimnázium belrendtartási szabályai tudomásul vétetvén: egyházmegyénk közgyűlése a maga képviselőjéül az igazgató tanácsba 6 évre Molnár Lajos kispeleskei lelkész s egyházmegyei tanácsbíró választja meg.

Mely választásról az igazgatótanács ezen jegyzőkönyv kapcsán értesítettetni rendeltetik.

40. Az av.-vámfalusi egyház lelkésze Nagy Károly az előjáróság nevében megküldötte volt esperes urnak az ujonnan építendő lelkészi lak tervrajzát és költségvetését, melyeket az építtető bizottság némely észrevétele megtétele után helybenhagyván, az egyház használatára esperes ur által kiadattak.

Esperes ur intézkedése jóváhagyólag tudomásul vétetik.

41. Olvastatott Nagy Károly vámfalusi lelkész panaszja az iránt, hogy a presbyterium nagy része a volt harangozói kertet nem akarja a lelkész használatába bocsátani, ezáltal úgy magára, mint esetleges jogutódára nézve nagy sérelmet és érdekesonkitást lát.

A benyújtott panasz az egyház előjáróságának meghallgatása nélkül érdemileg elbírálnak nem lévén, a tényálladéknak megállapítására a panaszlevél kiadása mellett Széll György tanácsbíró és Nagy Imre urak fölkéretnek.

42. Olvastatott az esperesi hivatal által a mikolai egyház előjáróságához intézett elnöki intézkedés, melyben a haszonbérbe adott erdőbirtok béréről számadást követel, ugyan e tárgyban Mikola egyház előjáróságának jelentése, melyben tudatja, hogy nem tudja azt, miszerint a befolyt évi 125 frt haszonbér Császy Antal községi bíró által két éven át miként lett felhasználva, mert az egyház pénztárába egy fillér sem folyt be.

Sajnálattal veszi tudomásul közgyűlésünk az előjáróság jelentését, s ez uton is felhívja Császy Antal községi bíró, mint jövedelem kezelőt, hogy a kezéhez befolyt erdőhaszonbéréről 15 nap alatt az esperesi hivatalnak számoljon be, — mulasztás esetére megbizsa ügyészt, hogy nevezett bérösszegkezelő ellen a szükséges törvényes lépéseket az egyház érdekeinek biztosítása czéljából azonnal tegye meg.

43. A sárközi egyház immár elodázhatlannak tartván, különösen fedélzetében megrongált, egyébképen is roskadozó ősrégi templomának rég szükségessé vált kijavítását, egyházmegyénk közgyűlésének jóváhagyó engedélyét kéri 1901. ápril 14-én tartott közgyűlésének következő megállapodásaihoz, hogy t. i. 1-ször a templomujításra kérendő 3000 kor. tőkesegély $1\frac{1}{2}$ ‰-os törlesztési hányadának fedezésére 32 évig közalapi járuléka összegéig; 2-szor az építkezés tartamára az egyházi- és polgári-adó $20\frac{0}{0}$ áig, 3200 korona összegig; 3-szor a szükségessé váló fuvar erejéig — a hiveket megadóztathassa.

Egyházmegyénk közgyűlése ezen megállapodásokat jóváhagyja s a sárközi egyház tagjainak az azok szerinti megadóztatását megengedi.

Ez ügy felsőbb jóváhagyás végett az E. T. 18. §-a értelmében a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni rendeltetik.

44. A sárközi egyház ős régi roskadozó temploma megújítására önerejéből képtelen lévén, bár e célra 32 évig a közalapi-adó erejéig, s az építkezés tartama alatt az egyházi- és polgári-adó mennyiségének $20\frac{0}{0}$ áig, vagyis 3200 kor. összegig; és a sükséglendő fuvarig a hiveket megadóztatni elhatározta: 3000 korona közalapi s általa $1\frac{1}{2}$ ‰-kal 32 év alatt törlesztendő tőkesegélyért folyamodik a konventhez, egyházmegyénk pártoló ajánlásának kérése mellett.

Egyházmegyénk közgyűlése ismervén a sárközi egyház helyzetét, mely szerint a templomjavítás eszközzésére, az elvállalt önkéntes adózás mellett sem képes önerejéből; egyzsersmind méltányolva az önmegadóztatásban nyilvánuló egyházas buzgóságot és áldozatkészséget: beterjesztett kérvényét pártoló ajánlattal terjeszti fel a főt. egyházkerületi közgyűlés utján a főt. és mélt. konventre, kérve annak kegyes figyelembe vételét.

45. A tiszta-berki egyház előljárósága hivatkozva arra, hogy a debreczeni főiskola átalakítására a t.-berki egyház által tett ajánlati tartozás törlesztésére, a főt. egyházkerület, az egyház mult évi 50 korona közalapi segélyét visszatartotta, de még fen van 20 korona tartozás; hivatkozva továbbá nagy szegénységére: az iránt kérelmez, miszerint egyházmegyénk közgyűlése oly értelemben keresse meg a főt. egyházkerületi közgyűlést, hogy e 20 korona tartozást elengedni méltóztassék.

Egyházmegyénk közgyűlése tudván azt, hogy a főiskolának azon ajánlati tartozásokra süksége van: csakis a tiszta-berki egyház rendkívüli nagy szegénysége, mely miatt csak

közigazgatási hátraléka tetemes összegre rug — indítja, sőt kényszeríti arra, hogy kérelmének helyt adva, tisztelettel kérje a főt. egyházkerületi közgyűlést, miszerint a jelzett 20 korona tartozást elengedni, illetve törölni méltóztassék, anynyival is inkább, mert az egyház teljesen vagyontalan.

46. Az avas vámfalusi egyház előljárósága bemutatja a gróf Vay Gábor ur ő méltósága és az egyház között a vámfalui 35. sz. tjkvben 1345. és 1350 hrsz., ugy a vámfalui 49. illetve 492. sz. tjkvben 101. hrsz. alatt felvett birtokokra vonatkozó csere-szerződéseket jóváhagyás végett.

Az egyház tanácsa és közgyűlése által elfogadott, valamint a helyszinére kiszállott bizottság által az egyházra nézve feltétlenül előnyösnek ítélt csere-szerződésben foglalt jogügylet közgyűlésünk által is jóváhagyatik és megerősítés végett a főtiszt. és mélt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

47. Az avas-vámfalusi egyház előljárósága bemutatja a gróf Vay Gábor ur ő méltósága és a vámfalui egyház előljárósága között a vámfalui 49. illetve 492. sz. tjkvi 163/a. hr. és a vámfalui 287. sz. tjkvben 163/b hrsz. a. felvett birtoktest megvételére létrejött adás-vevési szerződéseket jóváhagyás végett

A vámfalui egyháztanácsa által kötött és ugyanezen egyház közgyűlése által elfogadott és jóváhagyott, ugy az esperesi hivatal által a helyszinére kirendelt bizottság véleményezése alapján az egyházra nézve feltétlenül előnyösnek ítélt adás-vevési szerződésben foglalt vételi jogügylet az egyház érdekében közgyűlésünk által is jóváhagyatik és a jóváhagyási záradékkal ellátott eredeti szerződések további megerősítés végett a főtiszt. és mélt. egyházkerületi közgyűlésre az összes iratokkal együtt felterjesztetni határoztatnak.

48. Bottyán Pál lelkész kérelme az iránt, hogy a canonica vizitáció május hó első felében történjék meg,

miután a visitáció ideje nem rég állapittatott meg, figyelembe vehető nem volt.

49. Sátor Dávid és Bajnóczy Géza urak, mint a józsefházai belhivatalnoki díjlevelek megállapítása czéljából megbizott esperesi, illetve e. m. küldöttség az összes ügyiratok bemellékelésével beterjesztik idevonatkozó véleményes jelentésüket, javaslatukat, sőt a már törvényszerű formában s számban kiállított díjleveleket is.

Miután a legméltányosabb osztályba sorozási alapon szerkesztett s törvényesen el is fogadott új belhivatalnoki

dijlevelek ellen, illetve az ezekre vonatkozó közgyűlési határozat ellen senki felelősséget nem jelentett be: a belhivatalnoki díjlevelek készségesen megerősítetnek, megerősítés végett a felsőbb hatósághoz felterjesztetni rendeltetnek, a főtsz. és mélt. e. ker. közgyűlés és konvent kéretvén fel arra, hogy a lelkeszi fizetés kongruális kiegészítését eszközölni sziveskedjék.

50. Bagoly Albert józsefházai tanító az iránt kérelmez, hogy a 82—1900. sz. egyházmegyei határozat alapján tőle megvont, illetve esperes ur által visszatartott 80 korona múlt évi államsegély, tekintettel különösen arra, hogy a múlt évben összes terménye megsemmisült, neki adassék ki.

Egyházmegyénk közgyűlése ezuttal kivételesen megengedi, hogy a 80 korona államsegély Bagoly Albert tanítónak kiadassék esperes ur által, de csak azon feltétel alatt, ha az egyházlátogató küldöttség előtt iskolája jó és sikeres tanításáról tesz tanubizonyságot.

51. Az ombodi egyház hivatkozva arra, hogy ezelőtt 4 évvel, részint akkor folyamatban lévő, részint jövőben szükségesnek mutatkozó építkezési kiadásainak részben való fedezésére 2500 frt tőke segélyért folyamodott, felajánlván az $1\frac{1}{2}$ 0/0-os törlesztést és 20/0-os kamatot, hivatkozva arra, hogy régibb építkezésből 1300 frt adóssága van; hivatkozva arra, hogy a leányiskola építése, — melynek tanítójának a kormány 760 korona fizetékiegészítést ad — félben van, s már két év óta bérelt helyiségben van elhelyezve; hivatkozva végül arra, hogy már 4 év óta várja, hogy a tőkesegély sorozatban nem következik-e az ombodi egyház, azonban mindeddig semmi említés nem történt róla: megkérdezteni kéri egyházmegyénk közgyűlése által a főt. egyházkerületi közgyűlést, illetve a főt. konventet, hogy remélheti-e és mikor a 4 év előtt kért tőkesegélyt?

Egyházmegyénk közgyűlése méltányolva az ombodi egyház anyagi nehéz helyzetét s az abból meritett fentebbi indokokat; kérelmének helyt adva, teljes tisztelettel azon kérdést intézi a főt. egyházkerületi közgyűlés útján a főt. és mélt. konventhez, illetve annak tőkesegély bizottságához: remélheti-e és mikor az ombodi egyház a 4 év előtt kért 2500 frt tőkesegély megnyerését?

52. A kis-kolcsi egyház a 115—1899. sz. egyhm. határozattal helybenhagyott tervrajz és költségvetés alapján engedélyezett új iskola építési költségeinek fedezéséhez, 1899. április hó 16-án tartott közgyűlése 1-ső számú határozatában az egyháztagoknak az 1463 frt 95 krt tevő összes állami adójukkal való hozzájárulását mondta ki. Ezuttal

e rendkívüli iskolaépítési adó kivetéséhez az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyását kéri.

Egyházmegyénk közgyűlése az 1463 frt 95 krt tevő rendkívüli iskolaépítési adókivetését jóváhagyja és engedélyezi.

E határozat felsőbb jóváhagyás és megerősítés végett az az E. T. 18. §-a értelmében, a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni rendeltetik.

53. A fentebbi tárggyal kapcsolatban Balogh István lelkész jelenti, miszerint az ott jelzett iskola tervrajz helyett másat, annál jobbat, a célnak megfelelőbbet készítettett s fogadott el kivitelre az egyháztanács, mely az építtető bizottság elnöke által helybenhagyatván, ennek helybenhagyó tudomásul vételét kéri.

Helybenhagyólag tudomásul vétetik.

54. A homoki egyház előjárósága jelenti, miszerint a templom körüli szabad tért, czintermet, mely a m. kir. Curia 1663/1897. sz. végzése által az egyház tulajdonául ítéltetett, sodronykerítéssel veszi körül és e célra közadakozás útján 160, báltartás útján 112, összesen 272 koronát gyűjtött. Ez összegnek a fenti célra leendő használására az egyházmegyei közgyűlés engedélyét kéri.

Egyházmegyénk közgyűlése, midőn örömmel és elismeréssel vesz tudomást a homoki egyház és hívek buzgóságáról és áldozatkészségéről: egyszersmind a 272 koronának a jelzett célra leendő felhasználásához jóváhagyását adja.

55. Pap József lelkész jelenti, hogy a vallás- és közoktatási minisztérium az adorjáni ev. ref. iskola számára tanszereket adományozott.

Örvendetes tudomásul szolgál.

56. Molnár Lajos közpénztárnok jelentést tesz a mikolai és tiszta-bereki egyházakon felszaporodott közpénztárnoki hátralékokról, kimutatja, miszerint Mikola 483 korona 12 fillérrel, Tiszta-Berek 237 korona 64 fillérrel van hátralékban. Szigorú intézkedést kér nevezett egyházak hanyag előjárói ellen.

Egyházmegyénk utasítja pénztárnokát, hogy a mikolai egyház tartozását ezen egyháznak esperesi intézkedés folytán kezelésére bizott pénzéből fedezze. Tiszta-Berek tartozását nyerendő segélyeiből esetről, esetre törlessze, e végből felkéri közgyűlésünk esperes urat arra, hogy a tiszta-bereki egyház segélyeit közpénztárnokhoz utalja mind az ideig, míg hátraléka törlesztve nem lesz.

57. Pásztor István 84 év terhei alatt leroskadt, 58 éve szolgáló magos-ligeti agg lelkész a vallás- és közoktatási miniszter ur által

káplántartási átalányul adott összegből, részére káplántartási segélyül 500 koronát kér.

A kérelmet egyházmegyénk közgyűlése legmelegebb ajánlatával terjeszti fel a főt. egyházkerületi közgyűlésre, kérve annak kegyes figyelembe vételét.

58. A nagy-paládi egyházból Várady József gondnok és Nagy Sándor tanácsos az iránt kérnek egyházmegyénk közgyűlésétől intézkedést, hogy az 1889-ben legelőnek kiadott, „Nagy-Éger“ nevű terület után Helmeczy József egyházmegyei ügyész által egyesektől beszedett összegek elszámolása nevezett ügyész által terjesztessék elő.

Jelen kérelem Helmeczy József egyhm. ügyésznek oly felhívással adatik ki, hogy a kérelem tárgyában foganatossított intézkedésről s a befolyt pénzekről számadását jelentése kíséretében az esperesi hivatalhoz terjeszsze be.

59. A nagy-paládi egyház gondnoka kérelmez iránt, hogy az özv. Nagy Bálintné szül. Szakadáti Idától megvásárolt s a nagy-paládi 275. sztkvben 57. hrsz. a. felvett belsőség vételi jogügylete jóváhagyassék.

A vételi jogügylet az egyháztagok megterheltetése nélkül, az egyház érdekében történvén, a bemutatott adás-vevési szerződésben foglalt jogügylet, — amennyiben a vásárolt telek a második iskola céljára szolgál, — közgyűlésünk által jóváhagyatik, s a jóváhagyási záradékkal ellátott eredeti szerződés megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületre felterjesztetni határoztatik.

60. A nagy-hodosi egyház megvásárolta Kapli Gyula nagy-hodosi lakostól a nagy-hodosi 3-ik sz. tkjkönyvben 3/a. hrsz. alatt felvett ingatlant összes tartozékai és növedékeivel együtt 1700 korona vételárért a jelenlegi szük iskolatelek kibővítésére. Az ezen vételügyben kötött s a vonatkozó sz. presbyteri és közgyűlési határozat csatolásával felszerelt „Adás vételi szerződést“ jóváhagyás végett beterjeszti.

Az ezen vételügylet megbirálására kiküldött Molnár Lajos tanácsbíró jelenti, hogy miután ő a vételt az egyházra nézve szükségesnek és előnyösnek ítélte; s miután ennek alapján — az ügylet sürgősségére tekintettel — esperes ur az egyháznak a telek megvételéhez az engedélyt megadta: a telek már a betétszerkesztés folytán át is iratott az egyház nevére.

A Kapli Gyula nagy-hodosi lakos tulajdonát képezett s a nagy-hodosi 3-ik sz. tkjkvben 3/a. hrsz. a. felvett teleknek és tartozékainak a nagy-hodosi egyház által történt megvételét és az egyház nevére lett átiratását egyházmegyénk

közgyűlése jóváhagyja, illetőleg tudomásul veszi; s a szerződést összes okmányaival együtt jóváhagyás és megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni rendeli.

61. A garbólezi egyház 1900. aug. 19-én tartott közgyűléséből sz. nélkül felterjesztett határozatában engedélyt kér egyházmegyénk közgyűlésétől arra, hogy Csillag Ferencz és társaitól egy pusztá belsőséget 720 korona kialkudott vételárban tanítói lak és iskola helyiséggül megvásárolhasson.

Ezen vételügylet megbírálása végett a helyszínére kiküldött Molnár Lajos t. bíró és Kónya István, a belsőséget a fent jelzett czélra alkalmasnak, a kialkudott árt az egyházra nézve kedvezőnek ítélvén, a vétel engedélyezését véleményezik.

Egyházmegyénk közgyűlése engedélyt ad a garbólezi egyháznak arra, hogy Csillag Ferencz és társaitól a jelzett belsőséget, iskola és tanítói lak czéljára, 720 korona vételárért megvásárolhassa.

Utasítja azonban az egyház előjáróságát, hogy a szerződés megkötése előtt járjon utána annak, vajjon tehermentes-e az illető birtok s átiratható-e telekkönyvileg könnyen az egyház nevére? Csak ha e tekintetben kedvező eredményre jut, kösse meg kötelezőleg a szerződést s terjessze azt jelentése kíséretében s a hiányzó presbiteri határozat melléklésével, végleges jóváhagyás és megerősítés végett legközelebbi egyházmegyei közgyűlésünk elé.

62 Papolezy Károly szatmárhegyi lelkész a közgyűlés jóváhagyását kéri arra, hogy a lelkészi javadalmazását képező 40 hold föld birtokát Kelemen János bérlőnek 320 koronáért bérbe kiadhassa.

Amenyiben a lelkész a javadalmazását képező földbirtokok értékesítése felett saját érdekében kárára és veszélyére rendelkezik, közgyűlésünk a bejelentett bérbeadás ellen kifogást nem emel.

63. Soltész Elemér nagybányai lelkész kérdést intéz esperes urhoz a sokszorosító írógép tárgyában. Kérdi: elég tétetett-e mult évi egyházmegyei gyűlés 113. számú határozatának, vagyis beszereztetett-e már az esperesi hivatal részére az Edison-féle „Mimeográf“ vagy ennek megfelelő sokszorosító? Ha nem vétetett volna meg, kéri és ajánlja annak mielőbbi beszerzését annál is inkább, mivel ez nagyban könnyíteni fogja úgy az esperesi, mint a lelkészi hivatalok folyton szaporodó terheit. Esperes felvilágosító válasza után

kimondja közgyűlés, hogy mihelyt viszonyaink megen-

gedik egy alkalmas és korszerű sokszorosító gép szerzes-
sék az esperesi hivatal számára.

64. Olvasztatott az egyházmegyei tanügyi bizottság 1900. évi szept. 19-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből az 5-ik pont, mely a halálozás, lemondás, vagy eltávozás folytán megüresedett helyekre tanügyi bizottsági tagokul Szoboszlay Sándor, Jakó Antal világi férfiakat, Imre Károly és Fábíán István tanítókat ajánlja.

Tanügyi bizottság ajánlata elfogadtatván, Szoboszlay Sándor, Jakó Antal, Imre Károly és Fábíán István urak tanügyi bizottsági tagokul megválasztatnak.

65. A tanügyi bizottság jelenti, miszerint az egyházkerület által elrendelt népiskolai tanterv revízió következtében Sinka Lajost és Ferenczy Imrét megbizta egy véleményes javaslat kidolgozásával, kik is nagy gondnal és széles pedagógiai alapon készült munkálatukat betérjesztvén, bizottságunk azt elfogadta s elnöke útján a kerületi népiskolai tanügyi bizottsághoz felküldötte.

Helyesléssel vétetik tudomásul.

66. Olvasztatott az egyházmegyei tanügyi bizottság jegyzőkönyvének 3-ik száma, melyből kitetszőleg egyházmegyénkben az oktatásügy, lassan, de folytonos és fokozatos emelkedést mutat.

Kitünő iskolánk van 9, nevezetesen: Krassó, Sz.-Váralja, Felsőbánya fiuiskola, Egri mindkét iskola, Pálfalva, Sz.-Kóród, Sz.-Berek, Nagy-Palád nagy iskola.

Jeles iskolánk van 12, u. m. Felsőbánya leányiskola, Ombod fiuiskola, Ujváros leányiskola, Szatmárhegy fiuiskola, Erdőszáda, Hirip, Pettyén, Apahegy, Méhtelek, Lázári, Adorján és Berend.

Elégséges 15: Nagybánya vegyes iskola, Kis-Palád, Nagy-Hodos, Kőszegremete, Ujváros fiuiskola, Ombod leányiskola, Szatmárhegy leányiskola, Nagy-Kóles, Amacz, Szentmárton, S.-Ujlak, Batiz, Homok, Kis-Peleske és Garbólez.

Eliégten iskolák száma 9, még pedig: Dobrács-Apáti, Józsefháza, Sárköz, Uszka, Kis-Hodos, Rozsály, Tiszta-Berek, Magos-Liget és Mikola. Nem voltak osztályozhatók: Kis-Kóles a tanító betegsége miatt, Görbed iskolalátogatás előtt egy héttel kezdődvén a tanítás.

Az állami és községi iskolákban lelkészeink végzik a vallástani-
tást, Misztótfaluban és Udvariban kitünő, Aranyos-Medgyesen és Nagy-
Bányán a polgári iskolában, hol most már az éneklésre is kiváló gond
fordittatik jeles, Apában, Patóházán és Nagybányán a községi iskola
megvizsgált I. II-ik osztályában elegendő eredménnyel.

Az iskolai anyakönyv és szükséges naplók — Magosliget kivéte-
lével — mindenütt be vannak szerezve; nem vezetik azonban rende-

sen: a kis-hodosi, tiszta-berki, garbolczi és mikolai tanítók Tankönyveink egyházkerületiek, bár még Kakszentmártonban, Józsefházán, Sárközön és Uszkában más nemű tankönyvek is használatosak. A hiányzó vezérkönyvek beszerzését az egyházi előljárók megígérték.

Meg kell jegyeznünk, hogy némely iskolánkban a tisztaságra fellette kevés gond fordítottatik.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel értesül tanításügyünk fejlődéséről, sajnálja azonban, hogy még mindig vannak iskoláink, melyekben a törvényes kívánalmakra kellő gond nem fordítottatik, vannak iskoláink, melyek még az elégséges mértéken is alul maradnak. A buzgó tanítókat elismeréssel jutalmazza, az elégtelen iskolák hanyag tanítóit meginteni határozza; hozzáadván, hogy ismételt eredménytelenség esetén ellenök fegyelmi eljárás fog indíttatni.

67. Az avasi körlátogatóság jelentése alapján meghatározni kéri tanügybizottság, hogy az avas-felsőfalusi állami iskolában ki tartozik ellenőrizni a vallástanítást: az anyaegyház lelkésze-e? — ki erről hallani se akar, vagy a missionárius lelkész, aki attól távol lakik?

Egyházmegyénk felkéri missionárius lelkészt, hogy a felsőfalusi állami iskolában tanuló ref. vallásu növendékeinek vallástanítását gondos figyelemmel kísérje.

68. Tanügyi bizottság panaszolja, hogy az avasi iskolalátogatók nem jelenhettek meg Vámfaluban az általuk jó eleve kitűzött vallástani vizsgán, mivel vallástanító lelkész utjokban értesítette őket, hogy sürgős teendője miatt el kellett utaznia; egyuttal más határidő kitűzését kérte. Minthogy ez az eset A.-Vámfaluban már másodszor történik, határozatot kér bizottságunk arra nézve: vajjon a vallástanító alkalmazkodik-e a körlátogatóság rendelkezéséhez? vagy megfordítva? s vajjon a határidő be nem tartása miatt szükségessé vált második határnappal járó fuvardíjat ki tartozik fizetni?

Minden kétségen felül a vallástanító tartozván a körlátogatóság intézkedéséhez alkalmazkodni: közgyűlésünk ki mondja, miszerint a kitűzött határidőt úgy a vallástanítók, mint az iskolatanítók szorosan betartani kötelesek; e tekintetben előforduló mulasztásuk fegyelmi eljárást von maga után s e mellett a második határnappal felmerült fuvardíjat is viselni tartoznak. A vámfalusi lelkészt pedig elkötelezi, hogy bejelentett mulasztását 30 nap alatt a nagytiszteletű esperes urnál, fegyelmi eljárás terhe alatt igazolja, körlátogatóságnak általa okozott újabb fuvar költségét pedig viselje.

69. Gyengébb iskolánkban tapasztalat szerint — leghiányo-

sabb a vallástanítás és az ének s helylyel-közel a számtan. E sajnos körülmény megszüntetése e éljából azon javaslattal járul tanügyi bizottság egyházmegyei közgyűlésünk elé; hivassanak fel lelkészeink, hogy különösen oly iskolákban, hol kezdő tanító működik, vagy a hol nem képes a tanító — legjobb akarata mellett is — megküzdeni szép, de nehéz feladatával: a vallástani órán gyakrabban jelenjenek meg és nem bírálgatásokkal, hanem szelid, szeretetteljes és szakszerű utbaigazitásokkal igyekezzenek a tanítók munkáját megkönnyíteni és eredményesebbé tenni; meggondolván, hogy nem mindenkor a tanító hanyagsága, hanem készülségéhez mérten — a feladat nagysága oka sok esetben annak, ha vallástanításunk több iskolánkban nem üti meg a kívánt mértéket.

Az eredményes vallástanítás felekezeti tanügyünk első feladatát képezvén, egyházmegyei közgyűlésünk a bizottság javaslatát magáévá teszi, egyben felhívja a lelkészeket, miszerint a vallás- és ének-tanításra kiváló gondot fordítsanak, a tanítók ez irányban való munkálkodását szelid és szeretetteljes utbaigazitásokkal, atyai tanácsokkal támogatni törekedjenek s nemes igyekezettel abban buzgólkodjanak, hogy növendékeink a vallásos igazságokat ne csak tudják, de szívök szerint érezzék, hogy a tudományos ismeretek mellett a tiszta vallásosságban és jó erkölcsben is növekedést vegyenek.

70. Öregség, betegeskedés, illetve hosszas hivataloskodás folytán előállított kimerültség miatt nyugdíjba lépést ajánl tanügyi bizottság Szabó Lajos garbolezi, Török Károly tiszta-berki és Stiglicz Albert nagybányai tanítóknak.

Egyházmegyei közgyűlésünk nevezett tanítókat ezennel felhívja, hogy nyugdíjaztatásuk iránt, illetékes helyen, a szükséges lépéseket még az iskolai évben annál is inkább tegyék meg, mert különben eredménytelen tanításuk miatt fegyelmi eljárás alá vonatnak, melynek következtében nemesak tanítói állásukat, de nyugdíjigényüket is elvesztik. — Jelen határozat az illető egyházak presbiteriumának is megküldendő.

71. Sötét színnel ecsetelik a körlátogatók a mikolai iskola szomorú állapotát, a növendékek megdöbbentő tudatlanságát, a tanító elképzelhetetlen hanyagságát s hozzá csatolják az előjáróság azon panaszát, miszerint Nagy József egy héten nem tölt két napot iskolájában, tanítványait nem iskolabajjárásra serkenti, sőt hazaküldi; valamint a tanítónak azon kijelentését, hogy ő nem tanított semmit, mert neki nem fizetnek. E szégyenletes állapot megszüntetése végett kéri tan-

ügyi bizottság az ideiglenesen alkalmazott Nagy József elbocsátását, ellenesetben a fegyelmi eljárás megindítását.

Egyházmegyénk közgyűlése felkéri nt. esperes urat, hogy a mikolai egyház előljáróságának sürgősen hagyja meg, miszerint ideiglenesen alkalmazott tanítóját: Nagy Józsefet ez iskolai év végével okvetlen elbocsássa és a tanítói állásnak rendes tanítóval való betöltése iránt haladéktalanul intézkedjék. Nagy Józsefre nézve pedig ismert hibái miatt, melyeket levetkezni nem akar, közgyűlésünk kimondja, hogy őt egyházmegyénk területén többé tanítóul nem alkalmazza.

72. A kanonika vizitáció idejének megváltoztatása következtében iskoláinknak három vizsgát kell adniok. E három vizsgás rendszer elkerülése czéljából tanügyi bizottságunk azon javaslatot terjeszti a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés elé, miszerint a körlátogatók előtt tartassék meg a félévi, az egyházlátogatóság előtt pedig az évvizsga, a közönség előtt ne legyen ismét évvizsga, hanem csak egy iskolai évvizsga ünnepély, melyen tétessenek ugyan fel kérdések a vallástamból, sőt más tárgyakból is; de a fő szavalatok, hazfias történetek, ének és dal legyenek.

Közgyűlésünk a javaslattól eltérőleg az eddigi törvényes gyakorlatot fentartani határozza.

73. Tanügyi bizottság kéri elkötelezni az egyes egyházakat iskola látogatási-napló beszerzésére.

Közgyűlésünk az iskola látogatás tapasztalatainak feljegyzésére e naplót szükségesnek tartja s ehhez képest annak beszerzését az egyházi iskolaszékeknek ezennel meghagyja.

74. Egyházmegyei tanügyi bizottság azon kérelmét terjeszti közgyűlésünk elé, hogy az iskolai körlátogatók jegyzőkönyvi birálata bocsáttassék a kanonika visitatio rendelkezésére. Szükséges és üdvös volna ez úgy a tanügy, mint a tanítók érdekében; mert a II-ik félévi vizsga megejtésénél ebből állapitható meg az illető iskola emelkedése, vagy hanyatlása; más részről pedig ez is egy biztosíték lenne a tanítóra nézve az általa elért taneredmény igazságos elbirálása felől.

Közgyűlésünk az iskola látogatók jegyzőkönyveinek az egyház látogató küldöttség rendelkezéseire bocsátását helyesléssel fogadja s ilyen értelemben határoz.

75 Tanügyi bizottság megbízatása lejárván, lemondását tisztelettel beterjeszti.

Egyhm. közgyűlés a tanügyi bizottságnak lelkiismeretes munkálkodásáért elismerést és köszönetet szavaz s egyuttal annak összes tagjait ismételten megválasztottnak jelenti ki.

76 Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottsági tagokul
jegyzők mellé Balogh István, Bösörményi Zsigmond,
Sáátor Dávid, Tóth Mór tanácsnirák és Makay Elek lelkes
kéretnek fel.

77. Az összes beterjesztett ügyek letárgyaltván, esperes ur meg-
köszöni elnöktársa ő méltóságának s a tisztikarnak és a gyűlés tag-
jainak szives közremunkálását, Nagy-Bánya város polgármesterének és
tanácsának közgyűlési terme átengedésével ez uttal is kimutatott előzé-
kenységét, a tagok viszonzott jó kívánata után
a gyűlést berekeszti.

Közigazgatási birósági ügyek.

78. A mikolai egyház tanácsa beterjeszti Zaj György fafizetési kötelezettségére vonatkozó panaszát és kéri, hogy az öt évvel ezelőtt elrendelt díjlevél megváltoztatása foganatosíttassék.

Az egyház tanácsnak a Zaj György kérelmére hozott végzése jóváhagyatik; s annyival is inkább, mivel egyházmegyénk közgyűlése ezen ügyben épen Zaj György kérelmére hasonlólag, vagyis oly értelemben határozott, miszerint a jelen díjlevél szerint köteles a fafizetést teljesíteni.

Minthogy azonban az egyház előljárósága már a múlt évben elkötelezte magát egy új díjlevél készítésére, mely az ily esetek előfordulását lehetetlenné teszi: elvárja közgyűlésünk, hogy az új díjlevelet elkészítendő elbírálás és jóváhagyás végett legközelebbi gyűlésünkhöz felterjeszti.

79. A mikolai egyház tanácsa panaszolja, hogy Nagy József tanító a 15 kr tanítói nyugdíj illetékekről számadását felhívás dacára sem terjesztette be.

Ezen panasz folytán Nagy József tanító utasíttatik, hogy általa a tanulóktól beszédett 15 kr = 30 fillér tanítói nyugdíj alap illetékekről részletes számadását a begyűlt összeggel együtt 15 nap alatt az előljáróságnak bemutatni tartsa szigorú kötelességének.

Különben hivatalból megjegyeztetik és az előljáróság figyelmeztetik arra, hogy ezen nyugdíj járulékokért a nép okt. törvény értelmében az iskolát fentartó hatóság lévén felelős, tehát annak behajtása és befizetése is az ő hatáskörébe tartozik.

80. Király Gyula mikolai lelkész panaszolja, hogy a templom építési alap pénztár kiutalása ügyében, úgy a Zágonyi ellen lefolytatott per költségeinek visszatérítése ügyében elrendelt vizsgálat foganatosítására kiküldött bizottság eljárásával nincs megelégedve.

Amennyiben a panasz tárgya, egyszersmind fegyelmi eljárás tárgya is és jelenleg ítélet hozatal alatt áll, ezuttal újabb intézkedés szüksége fen nem forog.

81. Tóth Benedek cs.-ujfalusi lelkész panaszolja, hogy Balajti Károly sz.-kóródi lelkész, sz.-kóródi illetőségű Chernel Györgyöt cs.-ujfalusi illetőségű Sárándy Annával f.évi január hó 14-én a menyasszony házában az ő egyházában engedélye nélkül megeskette, az esketés anyakönyvezése végett ő csak 6 nap múlva lett értesítve és barátságos felszólítás daczára az őt illető esketési 8 korona díjat meg nem küldötte, sőt még tudatlansággal vádolta, kéri nevezett panaszlott ellen a fegyelmi vizsgálat megindítását s stoláris kára és költségei megtérítését.

Balajthy Károly lelkész a panaszra előterjeszti és elismeri a házaselek összeesketését, elismeri azt, hogy e ténykedésére panaszló lelkész engedélyét ki nem kérte, de indokolja tettét azzal, hogy neki ahoz joga volt az 1895. év november 22-én tartott egyet. convent által a lelkészek részére kiadott „tájékoztató utasítás“ és az 1894. évi XXXI. XXXII. XXXIII. t. czikk alapján, kijelenti, hogy stolát nem kapott, tehát nem is adhatja által és kéri panaszost panaszával elutasítani.

A panaszlevél és az erre vonatkozó többi iratok is, amennyiben panaszlott lelkész beismert ténykedése által az egyh. törv. 113. és 133. §-ai megsértettek, mert a tételes és joghatályban levő törvények közbevetett intézkedésekkel félre nem magyarázhatók s nevezett lelkész eljárásával törvény sértést követett el, ellene a fegyelmi eljárás megindítása végett a fegyelmi bírósághoz áttétetnek. Miről mindkét lelkész végzésen értesítettik.

82. Tóth György batizi tanító előterjeszti, hogy néhai elődje, a tanítói javadalmazását képező 20 hold tagos birtokot 1900. évi ápril 24-től számított 3 évre haszonbérbe adta, amennyiben pedig neki eltökélt szándéka, hogy a földet maga műveltesse, vagy esetleg jó feltételek mellett felébe kiadhassa, utasítást kér a további teendőkre nézve.

Miután a tisztviselő a hivatalával összekötött illetmények felett csakis addig rendelkezik, míg azon hivatalt betölti, tehát folyamodó sem köteles jogelődje által elvállalt terhes szerződésnek magát alávetni és azt elfogadni, hanem igenis jogosítva van megválasztása napjától meghívó levelében foglalt járandóságai felett feltétlenül rendelkezni.

83. Józsefháza egyház előljárósága az 1900. évi 133. sz. határozattal felvilágosító jelentés tétel végett kiadott, Bagoly Albert tanító panaszlevelére vonatkozó egyháztanácsi határozatot beterjeszti.

Ugyancsak Bagoly Albert tanító ezen határozattal szemben ellen érveit előterjeszti.

Miután a díjlevél, melyre Bagoly Albert tanító meghívást nyert, a bíróság rendelkezésére nem áll: annak csatolása végett az iratok vissza adatnak Bagoly Albert tanítónak.

84. Bagoly Albert józsefházai tanító panaszolja, hogy a gondnok, a neki díjlevélileg biztosított évi 16 kor. 80 fillér vaszálltatási váltságának — mit az első évről megfizetett — tovább fizetését megtagadta. Kéri ennek fizetésére a gondnokot utasítani.

Miután a panaszlevélhez a díjlevél, melyre Bagoly Albert tanító meghivatott mellékelve nincs, pótlás végett vissza adatik Bagoly Albert tanítónak.

85. Bagoly Albert józsefházai tanító panaszolja, hogy az egyház a faiskolai földet, melyet neki Józsefházára menetelekor használatul átadott, most Tóth György indítványára és felbujtására tőle elvette és haszonbérbe kiadta. Kéri ezt részére visszaitéltetni annyival inkább, mert az a föld, mint a mezőn és bekerítetlenül levő terület faiskolának használható nem lévén, ő a helyett a lelkészi és tanítói lak kertjében létesített faiskolát s ott oktatja a növendékeket a fatenyésztésre.

Kiadatik a józsefházai egyháztanácsnak az iránti nyilatkozás végett, hogy gyakorlat szerint ki használta a kérdéses faiskola földjét?

Addig is azonban, míg a felelet beérkezik s az ügy érdemileg el bírálható s ítéletileg eldönthető lesz: utasítja és kötelezi bíróságunk a józsefházai egyháztanácsot a régi gyakorlat fentartására.

86. Samu Ferencz av.-vámfalusi lakos panaszolja, hogy Ferencz fiára, ki vele egy háztartásban él, az 1900 évre jogtalanul vettettet ki a papi bér és egyéb egyházi tartozás. Ez ellen orvoslást kér.

Az E. T. 251. §-a értelmében az egyházi adó kivetése elleni felebbezésnek a helyi presbiteriumhoz 8 nap alatt van helye. Minthogy panaszló e határidőt elmulasztotta, kérelmével elutasítatik.

87. Nagy Elek kis-paládi lelkész egyháztanács jegyzőkönyvi kivonattal igazolja, hogy a kis-paládi presbiterium az egy kenyeren léte fogalmát nem a törvénynek megfelelően magyarázza, a buza és szénafizetést nem a díjlevél értelmében veti ki; ennélfogva utasítani kéri egyháztanácsot a buza és szénafizetésnek díjlevél szerinti kivetésére.

Közigazgatási bíróság utasítja a kis-paládi egyház presbiteriumát, miszerint az egyházi adó kivetésével szorosan a díjlevél pontjaihoz alkalmazkodják, az egy kenyeren léte fogalmát pedig a törvénynek megfelelően úgy értelmezze, hogy

a kik egy közös háztartásban együtt élnek, azok összesített birtokuk után rovandók meg egyházi adóval.

88. Kis-Paládról 131 egyháztag kérelmezi a lelkészi és tanítói régi díjlevélnek olyképen való megváltoztatását, hogy az eddigi bizonytalan összeg helyett egy meghatározott mennyiségű buzát fizessen az egyház a belhivatalnokoknak, még pedig súly szerint és nem keresztben, vagy vékában kiszolgáltatva. Hivatkoznak egy már kidolgozott javaslatra, melynek alapján a díjlevél módosítás megtörténhetik s e célból egyházmegyei küldöttéget kérnek.

A kis-paládi egyház kebelében a díjlevél lehető rendezése céljából közgyűlésünk Molnár Lajos és Tóth Mór tanácsbíró urakat kiküldi.

89. Kovács József szatmárhegyi fitanító kettős panaszt terjeszt elő. Egyháza díjlevél szerint ingyenes orgonázásra kötelezte őt a fitanítót, holott régebben az orgonázás a lánytanító kötelessége volt és az, mint a számadási könyvből látja, több években díjat kapott azért. Legujabban változott a helyzet, amenyiben az új leánytanító köteles teljesíteni az orgonázási teendők felét. Ez az állapot azonban még rosszabb az előbbinél, mert surlódást okoz a tanítók között. Kéri tehát vagy egészen mentessék fel az orgonázás alul, vagy pedig díjazák e munkát, mint volt a régebbi időkben.

Másik panasza következő: egyháztauács elhatározta, miszerint díjlevélben a fiúiskola részére biztosított 7½ méter tűzifából csak 4 méternek felvágatását fedezi az egyház pénztárából, a többit viselje Kovács József fitanító.

Minthogy Kovács József szatmárhegyi tanító az ügyei elbírálásához szükséges díjlevél másolatot nem csatolta: ez idő szerint érdemileg nem foglalkozhatik egyházmegyei közigazgatási bíróság a beadott kérelemmel.

90. Nagy-kőlcsei tanító Erdős Endre annak előre bocsátása után, miszerint a sárközi tanítói fizetést lelkész egész önkényesen igen magasra értékelte, úgy, hogy ez a tanítói állás csak 84 frt államsegélyt kapott, megemlékezésével annak, hogy a kir. tanfelügyelőség is figyelmeztette őt, miszerint a sárközi tanítói fizetésnek 400 frtig még 30 frt hujja van: kéri egyházmegyei közgyűlést eszközölje ki a nevezett tanítói fizetésnek törvényszerű kiegészítését s abból neki az esedékes részt 1898/99. és 1899/900. isk. évről kiutaltatni szíveskedjék.

Felhivatik a sárközi egyház előjárósága, hogy tegye beható vizsgálat tárgyává a tanítói díjlevelet s ha csakugyan hibásnak találná az értékelést, mielőbb tegye meg a szükséges lépéseket törvényes jogigénye érvényesítése céljából.

Erdős Endre azonban a nyerendő pótállamsegélyből már azért sem részesülhet, mert ha megkapja is azt a sárközi egyház, a mult időre bizonyosan nem utaltatik az ki.

91. Olvasztott a mikolai egyháztanácsnak a konventhez intézett felfolyamodása az egyh. kerület 1900. évi 424. számú elutasító végzése ellen.

Megbotránkozással hallgatta egyhm. bíróság azt a nevetlen, sértegető hangot, mely a mikolai egyház presbiteriumának és beadvány szerkesztőjének jellegzetes vonása, midőn ezért nevezett presbiteriumot megróvja: ugyanakkor a kérvényt, — hivatkozva az egyh. törvény 393. §-ára, — visszaadni rendeli.

Fegyelmi ügyek.

92. Barkász Albert méhteleki lelkész ellen saját kérelmére elrendelt fegyelmi ügyben, miután esperes ur rokonsági érdekeltségénél fogva visszavonult, a bíróság következőleg alakult meg:

Elnökség: gróf Dégenfeld Sándor és Balogh István.

Szavazó bírák. Széll György, Torday Imre, Molnár Lajos, Sátor Dávid, Tóth Mór.

Előadó: Torday Imre.

Jegyző: Magoss Ferencz.

Elnök felhívására előadó az ügyet következőkben ismerteti: Barkász Albert lelkészt tanítója Schiffner Lajos a kir. tanfelügyelőséghez f. évi jan. 30-dikán intézett jelentésében azzal vádolta, hogy az általa hozzá, mint iskolaszéki elnökhöz két hetenként beterjesztett iskola mulasztók névjegyzékét lelkész illetékes helyére be nem szolgáltatja, a kitöltendő ívek elfogyván, azok helyett kérelmére ujakat nem rendelt, sőt a mulasztók névjegyzékét egy ízben a küldött előtt széjjel tépte. E beadott vád következtében Barkász Albert lelkész f. év márcz. 6-án maga ellen fegyelmi eljárást kért, mely 353. szám alatt f. évi ápril 12-én el is rendeltetett, annak foganatosításával Böszörményi Zsigmond, Szabó József tanácsbírák bizattak meg.

A lelkész, tanító és községi bíró kihallgatásáról jelenlétökben felvett s aláírt vizsgálati jegyzőkönyv tanusítja, hogy lelkész postakönyvvvel bebizonyította, miszerint az iskolai mulasztók névsorát két hetenként pontosan átküldötte. Azon körülmény, hogy a lelkész a mulasztók jegyzékét széttépte volna be nem igazoltatott, maga a tanító is csak egy—egy gyermek tanuskodására hivatkozik, a tény idejére azonban nem emlékezik.

Barta Gábor községi bíró vallja, hogy úgy a lelkész, mint a tanító nyomtatványok beszerzésére őt többször felszólították.

Az ügy teljes megismerése után, világi elnök a bíróságot szabályszerűen megalakultnak nyilvánítván, bíróságunk következő

ítéletet hozott:

Barkász Albert méhtelevi lelkész az ellene saját kérelmére megindított fegyelmi vád alul vétség, vagy mulasztás hiányában és indokából felmentetik.

Indokok:

Barkász Albert lelkészt, a vád tarthatatlansága és teljes alaptalansága kiderülven, felkellett menteni.

93 Schiffner Lajos méhtelevi tanító ellen Barkász Albert méhtelevi lelkész panaszára folyamatba tett fegyelmi ügyben esperes ur panaszlóval rokoni viszonyban állván, a bíróság következőleg alakult meg:

Elnökség: gróf Dégenfeld Sándor egyhm. gondnok, Balogh István legidősebb tanácsbíró.

Szavazó bírák: Széll György, Torday Imre, Molnár Lajos, Sátor Dávid, Tóth Mór.

Előadó: Torday Imre.

Jegyző: Magoss Ferencz.

Tárgyalás alá vétetett Barkász Albert lelkész panasza, melyben előadja, hogy őt tanítója Schiffner Lajos közvetlen a kir. tanfelügyelő-séghez f. év jan. 30-án intézet jelentésében alaptalanul bevádolta azzal, miszerint a tanító által két hetenként hozzá betérjesztett iskolamulasztók névjegyzékét illetékes helyre be nem szolgáltatja, — a kitöltendő ívek elfogyván azok helyet ujakat kérelmére nem rendelt; sőt mulasztók névjegyzékét egy ízben a küldött előtt széjjel tépte.

Ezen feljelentés, a kir. tanfelügyelőségtől, eredetben, hivatalból beszerezettvén, — a feljelentésben foglalthamis vádaskodás megállapítása és megtorlása céljából lelkész márczius 6-án 32. sz. alatt fegyelmi vizsgálatot kért; a vizsgálat esperes ur által f. év ápr. 12-én 353. sz. alatt el is rendeltetett, annak foganatosításával Böszörményi Zsigmond, Szabó József tanácsbírák bizattak meg.

A vizsgálat f. évi ápril 25-én helyszínén kimerítő tárgyilagossággal az érdekelt felek és a községi bíró meghallgatásával foganatosított is.

A vizsgálati jegyzőkönyv tanusítása szerint a mulasztók névjegyzéke kéthetenként postakönyvvel községi előljáráshoz pontosan átküldetett.

Azon körülmény, hogy lelkész a mulasztók névjegyzékét szét-
tépte volna be nem igazoltatott; maga a tanító csak is egy gyermek tanuskodására hivatkozik; de a tény idejére nem emlékezik.

Községi bíró Barta Gábor vallja, hogy úgy a lelkész, mint a tanító a nyomtatványok beszerzésére őt többször felszólították.

Csatoltatik az iratokhoz Ács Lajos csekei lelkész levele, melyben a tanítót összeférhetetlen, durva természetűnek mondja.

Végül az ügy érdemére megjegyeztetik tanítónak azon vallomása, miszerint ő a feljelentést nem az esperesi hivatalhoz, hanem közvetlen a kir. tanfelügyelőséghez azért tette mert félt, hogy a lelkész őt mulasztásért feljeleníti, mely esetben államsegélyét elveszti; de a feljelentést egyáltalában nem vádképen tette.

Megjegyeztetik a jegyzőkönyvben az is, miszerint a tanító lelkészével állandó feszült viszonyban van és engedetlen magaviseletű.

Miután előadó az ügyet teljesen megvilágította, úgy a panaszlevelet, mint a vizsgálati jegyzőkönyv tartalmát a bírósággal megismertette, világi elnök a bíróságot szabályszerűen megalakultnak nyilvánítván ki, az előadottak alapján bíróságunk következő

ítéletet hozott:

Schiffner Lajos méhteleki tanító az Egyház törvény 301 §. 4. 10 és 12. pontja értelmében bűnösnek mondatik ki, s tekintettel arra, hogy már 1900. év ápril 27-én 68. sz. alatt csakis ünnepélyes megadás folytán szüntettetett be ellene a fegyelmi eljárás; ezuttal mint visszaeső, a ki darabos és durva természeténél fogva alkalmazkodni sem nem tud, sem nem akar, egyházi felsőbbségével szemben magát engedetlenül viseli, hamis vádaskodás miatt az Egyházi törvény 303. §. d) pontjához képest azon helyről hivataltól való elmozdításra ítéltetik és a vizsgálattal felmerült 41 korona 56 fillér költségeknek az egyházmegye közpénztárába 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett leendő befizetésére köteleztetik.

Indokok:

A vizsgálat során teljesen beigazoltatott azon ténykörülmeny, hogy panaszlott tanító lelkészét hamisan vádolta be, saját vallomásában be van igazolva az, hogy lelkészével folytonos feszült viszonyban van, annak felhívásait, intéseit nem respektálja, továbbá már a múlt évben is fegyelmi eljárás alatt volt, mely jelen ügyét súlyosbitja, miért is ellene az E. T. 303. §. d. pontjában megállapított foku büntetést kellett alkalmazni; annyival is inkább, mivel egy 29 év óta sikeresen munkálkodó s becsületben megőszült lelkészt türhetetlen, kihívó magaviselete által folyton izgatottságban tart.

Ítélet felek előtt kihirdettetvén, abba belenyugvásukat jelentették ki.

94. Király Gyula mikolai lelkész és Csáki József volt gondnok

ellen a templom alap jogtalan kiadása és felvétele tárgyában folyamatba levő fegyelmi ügyben a bíróság nem alakulhatott meg. Esperes ur kijelentette, hogy ez ügyben érdekelt, Széll György esperes urral közeli rokonságban áll, Sátor Dávid és Torday Imre vizsgáló biztos gyanánt működtek, Molnár Lajosra pedig mint tanura történik hivatkozás, tehát e bírósági ülésben részt nem vehetnek.

Minthogy az egyházmegyei bíróság szabályszerű törvényes számban megalakulása ez ügyben jövőre se várható: kéri egyházmegyei bíróságunk a főt. és mélt. egyházkerületi elnökséget, hogy ez ügy ellátására a szatmári egyházmegye bíróságát delegálni kegyeskedjék.

95. Király Gyula mikolai lelkész és Dobos Zsigmond volt gondnok ellen a Zágonyi-féle fa perköltség miatt indított fegyelmi ügyben, mivel esperes ur érdekelt, Széll György az esperessel közeli rokonságban áll, Torday Imre és Sátor Dávid vizsgáló biztosok gyanánt működtek, Molnár Lajosra, mint tanura történik hivatkozás, a bíróság törvényes számban meg nem alakulhatott.

Ez ügyben egyházmegyei bíróságunk, mint előre látható jövőre se alakulhatván meg, tisztelettel kéri a főt. és méltóságos egyházkerületi elnökséget, hogy ennek elintézésére a szatmári egyházmegye bíróságát kiküldeni méltóztassék.

96. Papp József és társai mikolai presbiterek fa perköltség ügye nem lévén bírósági tárgyalásra kellőképen előkészítve,

a jövő gyűlés alkalmával tartandó bírósági ülésre halasztatott.

F ü g g e l é k.

Az 1, 4—11, 14—15, 17. 20, 22, 23, 24, 27, 31, 33—40, 43, 44, 45, 48—55, 57, 60, 61, 84, 85, 86 számokat jegyzette Szabó József,

A 12, 13, 16, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 41, 42, 46, 47. 58, 59, 62, 78—83 számokat Torday Imre,

A 2, 3, 18, 19, 21, 56, 63—77. 87—96 számokat Magoss Ferencz.

Ezen jegyzőkönyv hitelesített

Patóházán, 1901. május 17-én.

Szabó József,
egyh. főjegyző.

Torday Imre,
v. főjegyző.

Magoss Ferencz
egyh. aljegyző.

Bencsik István,

Balogh István,

Böszörményi Zsigmond,

Makay Elek,

Tóth Mór.

Kiküldetést és megbizatást nyertek:

1. Egyetemes lelkeszi értekezlet 12.
 2. Ferenczy Imre közalapkezelő 15.
 3. Molnár Lajos közpénztárnok 16
 4. Számvevőszék 30 és 31.
 5. Soltész Elemér 33.
 6. Tóth Mór és Papolezy Zoltán Erdődre 36.
 7. Szél György és Nagy Imre Vámfaluba 41.
 8. Molnár Lajos és Tóth Mór Kis-Paládra 88.
-

Az egyházmegye bizottságai.

I. Tanügyi bizottság:

Elnök: Sátor Dávid.

1. Paládi kör: Nagy Elek, Miski Károly, Szoboszlay Sándor.
2. Mikolai kör: Magoss Ferencz, Kádár János, Sepsy Miklós.
3. Krassói kör: Ferenczy Imre, Sinka Lajos, Jakó Antal.
4. Apai kör: Hajdu Albert, Mák Lajos, Jakó Endre.
5. Bányai kör: Nagy Lajos, Imre Károly, Torday Imre.
6. Avasi kör: Sátor Dávid, Fábián István, Bajnóczy Géza.

II. Közalap bizottság:

Elnök: Ferenczy Imre közalap kezelő. Tagok: Tóth Dániel, Jakó Antal, Vajda Mihály.

III. Számvevő bizottság:

Elnök: Tóth Mór. Tagok: Tóth Dániel, Kálmán Sándor, Ferenczy Imre, Sinka Lajos.

IV. Építetű bizottság:

Elnök: Soltész János. Tagok: Tóth Mór, Tóth Dániel, Ferenczy Imre, Sinka Lajos.

V. Segélyosztó bizottság:

Elnök: Balogh István. Tagok: Sinka Lajos, Jakó Antal.

VI. Gyámintézeti kezelő választmány:

Elnök: Molnár Lajos. Tagok: Szél György pénztárnok, Barkász Albert, Nagy Elek, Sátor Dávid jegyző

VI. Országos gyámintézeti pénztárnok: Szél György.

VII. Egyházmegyei közpénztárnok: Molnár Lajos.

VIII. Egyházmegyei könyvtárnok: Sátor Dávid.

IX. Egyetemes lelkesz-értekezleti elnök: Soltész János.
Jegyző: Magoss Ferencz.

X. Időszaki tanács 1902. őszig terjedő hatáskörrel:

Elnökök: Bencsik István, gr. Dégenfeld Sándor. *Rendes tagok:* Szél György, Sátor Dávid, Helmeczy József. *Póttagok:* Balogh István, Molnár Lajos, Torday Imre.

XI. Egyházkerületi képviselők 1902. őszéig terjedő hatáskörrel.

Szél György, Torday Imre rendes-, Molnár Lajos, Helmeczy József pótképviselők.

XII. Tanító testületi képviselők:

Sinka Lajos tanító egyesületi elnök és Hajdu Ambrus.

Betűsoros tárgymutató.

A.

- Adorjáni iskolának a kormány tanszereket adott 55.
Államsegély kiosztása 18.
Államsegély új tanítóknak 2 évi hivataloskodás után adatik 19.
Av.-felsőfalusi vallástanítást missiói lelkész ellenőrizze 67.
Av.-ujvárosi 3-ik tanítói állás díjlevele jóváhagyatik 35.
Av. vámfalusi birtokvétele jóváhagyatik 47.
Av.-vámfalusi csere-szerződés jóváhagyatik 46.
Av.-vámfalusi harangozó telek átengedése ügyében küldöttség 41.
Av.-vámfalusi vallástani vizsga 68.
Av.-vámfalusi új lelkészi lak tervrajza és költségvetése jóváhagyatik 40.

B.

- Bagoly Albert faiskola-föld iránti kérelme 85.
Bagoly Albert kaszáltatási váltság iránti kérelme 84.
Bagoly Albert m. évi államsegély iránti kérelme 50.
Bagoly Albert több rendbeli követelése 83.
Barkász Albert ügye 92.
Belhivatalnoki változásokról, esperesi jelentés 7.
Bottyán Pál előterjesztése a Canonica vizitáció idejének megváltoztatására nézve 48.

Cs.

- Cseresznyés Jenő adománya 38.

E.

- Egyházmegye történetéről Soltész János jelentése 23.
Egyházmegye történetéhez az adatok beküldendőik 24.
Erdődi épületek megvizsgálása ügyében küldöttség 36.
Erdős Endre államsegély pótlék iránti kérelme 90.
Esperes üdvözlése 20 évi esperessége alkalmából 2.

F.

- Fábián István tanügyi bizottsági tagnak választatik 64.

G.

Garbólezi egyház mentsége szavazat benem küldéséért 28.
Garbólezi egyház telekvásárlása engedélyeztetik 61.
Gergely Károly emlékalapról jelentés 33.
Görbedi uj tanító díj-levél nem erősített meg 21.
Gyűlés bezárása 77.
Gyűlés megnyitása 1.
Gyűléstagok igazolása 3.

H.

Helmecezy József ügyész lemondása 4.
Hitelesítő küldöttség választása 76.
Homoki cinteremre gyűjtött összegek felhasználása 54.

I.

Imre Károly tanügyi bizottsági tagnak választatik 64.
Iskolai három vizsga rendszer fentartatik 72.
Iskola körlátogatóság jegyzőkönyvét canonica vizitáció használja fel 74.
Iskolalátogatás eredménye 66.
Iskola mulasztások tárgyában közigazgatási bizottság átirata 29.
Iskola mulasztási-napló szereztessék be 73.

J.

Jakó Antal közalapkezelő bizottsági tagnak választatik 17.
Jakó Antal segélyosztó bizottsági tagnak kijelentetik 20.
Jakó Antal tanügyi bizottsági tagnak választatik 64.
Józsefházai uj belhivatalnoki díjlevelek megerősíttetnek 49.

K.

Király Gyula küldöttség eljárásával elégedetlen 80.
Király Gyula és Dobos Zsigmond fa-perköltség ügye 95.
Király Gyula és Csáki József templomalap ügye 94.
Kis-köleszi iskolaépítési rendkívüli-adó engedélyeztetik 52.
Kis-köleszi iskola újabb tervrajza jóváhagyatik 53.
Kis-paládi díjlevél módosítás ügyében küldöttség 88.
Kovács József sz. hegyi tanító kettős kérelme 89.
Könyvtárnok 1900. évi számadása 30.
Könyvtári küldemények pórtókötelezettsége 12.
Közalapkezelő jelentése 15.
Közalapkezelő fizetésének felemelése 16.
Közpénztárnok 1900. évi számadása 31.
Krassói 2-ik iskola felállítása s kölcsön-ügye 13.
Krassói iskola tervrajz és költségvetés 14.

L.

Lelkészi (parókhialis) könyvtárak 11.
Lelkészi — egyházmegyei — nyugdíjalap kikölcsönzése 9.
Lelkészi — egyházmegyei — nyugdíjalapra Tóth Mór adománya 10.
Lelkészi — országos — nyugdíjintézet ügyében vélemény 8.

M.

Mikolai erdőbirtok haszonbéréről Császy Imre számoljon 42.
Mikolai presbiterium kérelme a konventhez 91.
Molnár Lajos jelentése a közpénztári háralékokról 56.

N.

Nagy Elek k.-paládi lelkész panasza díjlevél ügyben 87.
Nagy-kólesi egyház templomépítési adózása 32.
Nagy-hodosi egyház telekvétele jóváhagyatik 60.
Nagy József mikolai tanító elbocsáttassék 71.
Nagy József mikolai tanító a 60 filléres nyugdíjilletékekről számoljon 79.
Nagy-paládi egyház legelődíj iránti kérelme 58.
Nagy-paládi egyház telekvásárlása jóváhagyatik 59.
Nagy-szebeni egyházmegye átirata a reformáció emléknapja megünneplése tárgyában 34.
Népiskolai tantervrevízió javaslat felküldetett 65.

O.

Ombodi egyház új tanítói díjlevele jóváhagyatik 22.
Ombodi tökesegély megsürgettetik 51.

P.

Pap József és társai fa-perköltség ügye 96.
Papoleczy Károly földbérlet iránti kérelme 62.
Pásztor István káplántartási segély iránti kérelme 57.

S.

Samu Ferencz vámfalusi lakos adó-ügye 86.
Sárközi egyház templomjavítási önmegadóztatása 43.
Sárközi egyház tökesegély iránti kérelme 44.
Sifner Lajos méhteleki tanító fegyelmi ügye 93.
Sokszorosító írógép esperesi hivatal részére 63.
Szatmárhegyi állami iskolák ügyéből kifolyólag kántori fizetés biztosítása 37.
Szatmárnémeti főgimnázium igazgatótanácsába Molnár Lajos választatik 39.
Szavazatok megsemmisítése 6.
Szoboszlai Sándor tanügyi bizottsági tagnak választatik 64.

T.

Tanítók (3) nyugdíjba menetele 70.
Tanügyi bizottsági tagok ajánltatnak 64.
Tanügyi bizottság lemond s újra megválasztatik 75.
T.-berki egyház főiskolai átalakítási költség elengedése iránti kérelme 45.
Tóth Benedek csenger ujfalusi lelkész panasza illetéktelen esketési ügyben 81.
Tóth György batizi tanító földhasználat iránti kérelme 82.
Tóth Mór világi tanácsbíróvá választatik 5.

U.

Udvari egyház földmunkáltatása 25.

Udvari egyház lelkeszi fafizetést újabb 5 évre megváltja 26.
Új tanítók mikor nyerhetnek államsegélyt? 19.

Z.

Zaj György mikolai lakos fafizetés-ügye 78.

V.

Vallásitanítás intenzívebbé tétessék 69.
Vásárhelyi Gyula nagybányai lakos felebbezése 27.

Függelék.

Jegyzőkönyvi számok.
Jegyzőkönyv hitelesítő záradék.
Kiküldetések, megbízások.
Egyházmegye bizottságai.
Betűsoros tárgymutató.

